

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 248 (11.971)

Trst, četrtek, 18. oktobra 1984

300 predstavnikov italijanske narodnosti na obisku v Rimu Predsednik Pertini sprejel delegacijo Unije Italijanov za Istro in Reko

Popoldne je delegacijo sprejel tudi zunanji minister Andreotti

BOJAN BREZIGAR

RIM — »Vi ste najboljši veleposlaniki Italije in Jugoslavije«, s temi besedami je predsednik republike Sandro Pertini včeraj dopoldne sprejel skupino 300 pripadnikov italijanske narodnosti v Jugoslaviji, ki so v teh dneh na obisku v Rimu. S tem obiskom se končujejo proslave 40. obletnice ustanovitve Unije Italijanov za Istro in Reko, ki so se začele, kot je v nagovoru predsedniku Pertiniju naglasil predsednik unije Silvano Sau, letos spomladi s sprejemom pri predsedniku predsedstva Jugoslavije.

Srečanje pri Pertiniju je bilo nad vse pristrčno. »Približajte se, da bom bolje občutil človeško toplino, ki vas navdaja,« je takoj ob začetku obiska poudaril Pertini. Italijanski predsednik je dejal, da je bil že trikrat v Jugoslaviji, spomnil se je svojega srečanja s Titom, poudaril svoje veliko spoštovanje do dolgoletnega jugoslovanskega predsednika ter pomen, ki ga je sam Tito pripisoval narodnostim v Jugoslaviji in konkretno vlogi povezovalca med dvema državama, ki jo ima italijanska narodnost.

Pertini je nadalje dejal, da so tudi v Italiji, manjšine, poudaril, da je seznanjen s problemi Slovencev v Furlaniji - Julijski krajini in spregovoril o prispevku, ki ga je dala italijanska država za Južno Tirolsko. Poudaril je, da je vedno blizu tistim, ki se borijo za svobodo in da ne prikriva svoje solidarnosti s temi ljudmi. Navezal se je na poseg, ki ga je imel v ponedeljek na sedežu organizacije FAO in dejal, da je znanost zelo napredovala, »prišli smo že na Luno, a nismo sposobni pomagati ljudem, ki umirajo od lakote«.

Predsednik Unije Italijanov za Istro in Reko Silvano Sau, ki je vodil delegacijo italijanske narodnosti, v kateri so bili tudi predstavniki SR Slovenije in SR Hrvaške ter občin, v katerih živi in deluje italijanska manjšina, ter predstavniki ljudske univerze iz Trsta, ki že dvajset let sodeluje z Unijo Italijanov in vzdržuje stike med matično domovino in manjšino (obisku je prisostvoval tudi veleposlanik v Rimu Ante Skataretič), je orisal delovanje in vloge Unije Italijanov in celotne italijanske narodnosti, ki jo je ocenil kot nezamenljiv dejavnik v odnosih med ljudmi različnih jezikov in kultur, a skup-

Predsednik Pertini z mladimi predstavniki italijanske narodne skupnosti v Jugoslaviji (Telefoto AP)

nih teženj, pa tudi glede na njeno vlogo v odnosih med sosednjima državama. V tem okviru, je poudaril Sau, je Unija vedno odigrala pomembno vlogo pri sodelovanju med jadransko-ma sosedoma ter prispevala k medsebojnemu poznavanju, spoštovanju in prijateljstvu, kar je seveda tudi

prispevek k miru in sodelovanju v tem delu Evrope. »Na to vlogo smo ponosni,« je še dejal Sau in poudaril, da se v teh prizadevanjih Unija Italijanov pridružuje vsem demokratičnim silam na obeh straneh meje,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Prvič po 14. februarju

Sindikati spet za isto mizo

RIM — Na sedežu CGIL so se včeraj popoldne, prvič po dramatičnem razbitju sindikalne enotnosti letošnjega 14. februarja, znova sestala tajništva sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL, da bi skupaj razpravljali o pobudah delavskih organizacij za rešitev najaktualnejših političnih, socialnih in gospodarskih vprašanj. Na dnevnem redu so se tako znašli trije bistveni problemi, ki združujejo v sebi odločilne vzvode nadaljnje usode položaja italijanskih delavcev: davki, zaposlovanje in pokojnine.

To so hkrati teme, ki so jih v svojih uvodnih poročilih razčlenili predstavniki treh sindikalnih zvez, Trentin (CGIL), Crea (CISL) in Bugli (UIL). Sledila je dolga razprava, ki pa po predvidevanjih ni mogla izčrpati obsega omenjenih tem, zato so trije tajništva sklenila nadaljevati srečanje prihodnji četrtek.

Iz razprave je vsekakor jasno izšla nujnost čimprejšnjega in jasnega sindikalnega odgovora na pogajanja za obnovitev delovnih pogojev, za katera so podjetniške organizacije že napovedale, da bo tokrat bore manevrskega prostora. Problematiko zaposlovanja, za katero se bo treba sporazumeti z vlado, in vprašanje pokojninske reforme bodo sindikati obravnavali na prihodnji seji, medtem ko za davčni sistem kaže, da bodo stali ob strani ministru Visentiniju, o čemer bo več govora na današnji skupni tiskovni konferenci treh konfederacij.

Razhajanja v stališčih ZRN in Romunije

BONN — Romunski voditelj Nicolae Ceausescu je včeraj odpotoval v domovino ob zaključku svojega obiska v ZRN. Nemška vlada je pripisovala njegovemu obisku velik pomen, saj je bil prvi predstavnik vzhodnoevropskih držav, ki je prisel na obisk v ZRN, potem ko sta predsednika NDR in Bolgarije septembra na pritisk Moskve preklicala svoja obiska.

Obisk najbrž ni potekal tako gladko, kot so si Nemci zamišljali, saj ob koncu pogovorov ni bilo mogoče sestaviti in objaviti skupnega sporočila. Kaže, da je bila glavna ovira različno stališče obeh držav glede vprašanja skrčenja jedrskih izstrelkov v Evropi. V nemških vladnih krogih trdijo, da je romunska stranka vztrajala pri nekaterih formulacijah, ki jih nemški predstavniki niso mogli podpisati. Do razlik je prišlo že v torek zvečer, ko je glasnik nemške vlade dejal, da zadevajo različne predvsem vprašanje razorožitve in nadzorstva nad oborožitvijo.

Skratka, zadovoljstvo, ki so ga kazali Nemci je odvisno zgolj od dejstva, da je vsaj en predstavnik vzhodnoevropskih držav bil na obisku v Zvezni republiki.

Goriški znanstvenik prof. Carlo Rubbia dobitnik Nobelove nagrade za fiziko

MARKO WALTRITSCH

TRST — V taksiju, s katerim se je vozil z milanskega letališča Linate na Malpenso, je Goričan prof. Carlo Rubbia včeraj okrog poldneva iz odprtega radijskega sprejemnika v vozilu izvedel, da mu je Kraljeva akademija znanosti v Stockholmu podelila letošnjo Nobelovo nagrado za fiziko, ki jo deli skupno s sodelavcem Simonom Van der Meerom.

Prof. Rubbia smo srečali včeraj popoldne in tržaškem centru za fiziko v Miramaru, kjer je imel sicer že prej napovedano predavanje slušateljem tamkajšnjega simpozija, ki so tja prišli iz vsega sveta. Sprejeli so ga ravnatelj centra prof. Abdus Salam, Nobelov nagrajenec v letu 1979, prof. Antonio Zichichi in številni drugi znanstveniki. Novinarjem je prof. Rubbia izrazil svoje zadovoljstvo, dejal pa je, da ga to vzpodbuja, da nadaljuje z raziskovalnim delom. Pove-

dal je tudi, da imamo v Italiji ter v Evropi odlične visoke šole za fiziko in da se znanstveniki v skupnih laboratorijih, kot je CERN v Ženevi lahko soočajo s svojimi doma doseženimi uspehi raziskovalnega dela.

Prof. Carlo Rubbia je prvi mož naše dežele, ki je dobil Nobelovo nagrado. Rodil se je leta 1934 v Gorici, tu dovrši srednje šole, potem pa v letu 1956 diplomiral na normalki v Pizi. Študij je nadaljeval na harvardski univerzi in na univerzi v Ženevi. Že več let dela v raziskovalnem centru CERN v Ženevi, poučuje pa tudi na harvardski univerzi v ZDA. S sodelavci je v Ženevi odkril doslej nezane delce W in Z, za kar je že lani dobil laskava priznanja v mednarodnem znanstvenem svetu. Zaradi tega je bilo omenjeno, da bo kandidat za letošnjo Nobelovo nagrado. Njegovo odkritje se nanaša na enega od štirih področij sile našega vesolja. Znanstveniki bodo odslej imeli v svoji nadaljnji raziskovalni dejavnosti precej olajšano delo.

Prof. Rubbia (levo) v pogovoru s časnikarji

Prof. Rubbia je lani 22. julija goriški občinski svet imenoval za častnega občana. Odličje so mu podelili letos 17. aprila. Včeraj je goriški žu-

pan Scarano izrazil zadovoljstvo vsega prebivalstva Gorice za to priznanje, ki ga je dobil mož rojen pred petdesetimi leti v tem mestu.

Nogomet: kvalifikacije za SP

Tudi nekaj presenečenj

Včeraj so igrali kar devet kvalifikacijskih srečanj za svetovno prvenstvo, ki bo leta 1986 v Mehiki.

V glavnem so favoriti zmagali, bilo pa je tudi nekaj presenečenj. Kar dve sta bili v skupini 6, v kateri je švica premagala z 1:0 Dansko, ki je bila ena najuspešnejših reprezentanc na EP v Franciji, Norveška pa je odpravila Irsko.

Z raznimi reprezentancami so nastopili tudi številni »tujci«, ki nastopajo v italijanskem prvenstvu. »Milančan« Hateley je potrdil dobro formo in z dvema zadetkoma prispeval k visoki zmagi Anglije nad Finsko (5:0). Uspešen je bil tudi Interjev nogometaš Rummenigge, ki je z ZRN dosegel drugi gol proti Švedski (2:0).

NA 10. STRANI

CGIL o pravic brezposelnih do zaposlitve

Sindikalne organizacije morajo brniti tako interese in pravice delavcev kot tudi pravice brezposelnih do zaposlitve. To je bilo v glavnem geslo, ki je vodilo organizatorje včerajšnje tiskovne konference v italijanskem časnikarskem krogu, to je predstav-

nike pokrajinskega vodstva Nove delavske zbornice CGIL, ki so predstavili novinarjem svojo novo pobudo in sicer ustanovitev sedeža, ki se bo bavil izključno s problemi brezposelnih,

NA 4. STRANI

Berlusconi pri Craxiju o zasebnih TV mrežah

RIM — Zaplenitev radijskih mostov, ojačevalcev in sprejemnih anten, ki so jo predvčerajšnjim sodniki iz Turina, Rima in Pescara ukazali policiji ministrstva za pošto ESCOPOST in s tem v treh deželah utišali mreže Retequattro, Canale 5 in Italia 1, je sprožila val reakcij tako v političnih in sindikalnih krogih kot med samim osebjem in vodstvom zasebnih TV postaj. Vprašanje je bilo seveda v središču pozornosti vseh političnih sil, ki so v enem glasu in hkrati obsojale nezakonsko odlašanje vlade in parlamenta, ki osem let po razsodbi Ustavnega sodišča nista zakonsko uredila vprašanja sožitja javnega in zasebnega televizijskega sistema v Italiji.

O vprašanju so včeraj razpravljali na skupščini sindikata FLSI, ki združuje delavce tega področja. Po sporočilih agencije Italia se je včeraj zvečer šef vlade Bettino Craxi sestal v palači Chigi z Berlusconiem, vendar vsebina pogovorov še ni znana.

NA 2. STRANI

V Ankari začetek turško jugoslovanskih pogovorov

ANKARA — Predsednik predsedstva SFRJ Veselin Djuranović je z osebnostmi, ki ga bodo spremljale na tridnevnem uradnem obisku v Turčiji, včeraj dopoldne prisel v Ankaru. Na tamkajšnjem letališču ga je sprejel predsednik turške republike Evren z najvišjimi turškimi osebnostmi. V krajšem pozdravnem govoru je predsednik Evren poudaril željo Turčije, da bi obisk Veselina Djuranovića prispeval k nadaljnjemu razvoju dobrih in prijateljskih odnosov med državama.

Popoldne je predsednik predsedstva SFRJ Veselin Djuranović položil venec na grob ustanovitelja nove Turčije Atatürka, zatem pa so se začeli uradni turško - jugoslovanski pogovori.

Priznanje za M. Komatino

NEW YORK — Miljan Komatina, jugoslovanski predstavnik v ZN, je bil imenovan za generalnega sekretarja razorožitvene konference na ravni pomočnika generalnega sekretarja Združenih narodov. Novo dolžnost bo prevzel z novim letom, nastopal pa bo tudi kot osebni predstavnik generalnega sekretarja ZN.

• Predsednik Pertini sprejel delegacijo italijanske narodnosti v Jugoslaviji

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ki delujejo za uveljavitev miru, razumevanja, napredka, sožitja in medsebojnega spoštovanja. Ob koncu se je Sau ponovno zahvalil Pertiniju za priskrben sprejem in mu podaril umetniško sliko, delo istrskega slikarja Romola Venuccija, v spomin na večrajšnje srečanje.

Predsednik Pertini je nato obšel dvorano, podajal je roke, pozdravljal in živahno komentiral, kot je njegova navada. Med burnim ploskanjem se je zaustavil še zlasti pri številni skupini dijakov višjih srednjih šol, katere je opozoril, da je prava preizkušnja življenje, in ne šola, profesorjem pa je hudomušno priporočil, naj ne skoparijo z ocenami, kajti popravni izpiti itak nikomur ne koristijo. Srečanje se je torej končalo v veliki prisrčnosti in skoraj družinskem počutju, ki je Pertiniju lastno.

V popoldanskih urah pa je delegacijo Unije Italijanov sprejel zuna-

nji minister Andreotti. Predstavniki italijanske manjšine so ga podrobno seznanili s problematiko in še zlasti poudarili nekatere aspekte njenega življenja in dela. Nakazali so tudi nekatere težave, kot na primer dejstvo, da italijanski parlament še ni ratificiral italijansko - jugoslovanskega sporazuma o priznanju diplom, kar predstavlja za manjšino nemajhne težave, saj pripadniki italijanske narodnosti, ki so doštudirali v matični domovini, ne morejo opravljati svojega poklica v Jugoslaviji. Predstavniki Unije Italijanov so tudi izrazili željo, da bi Italija povečala prispevek za kulturne dejavnosti italijanske manjšine v Jugoslaviji, kajti vsota v ta namen je že dolga leta nespremenjena.

Minister Andreotti je v odgovoru poudaril pomen, ki ga imajo odlični italijansko - jugoslovanski odnosi tudi za razvoj manjšin. Dejal je, da je politika miru, prijateljstva in sožitja, v duhu helsinki listine, že

obrodila bogate sadove, k čemur je pripomogla tudi manjšina s svojo vlogo povezovalca, ki jo že dolga leta opravlja v skupno korist obeh držav.

Andreotti je tudi podčrtal pomen dejstva, da italijansko manjšino na tem obisku spremlja jugoslovanski veleposlanik v Rimu, kar je tudi dokaz volje, da državi rešujeta probleme, s katerimi se manjšina sooča. Te probleme, je še nadaljeval zunanji minister, je treba reševati racionalno in ne emotivno, treba se jih je lotevati z umirjenostjo, kajti le tako je mogoče najti ustrezne rešitve. Andreotti je tu poudaril, da se je vedno zavzemal za izvajanje osimskega sporazuma, ki ga nikakor ni mogoče zoževati na vprašanje industrijske cone, ampak je njegov pomen mnogo širši in predstavlja voljo obeh držav po sožitju in sodelovanju.

Ob koncu se je minister Andreotti zanimal za nekatera konkretna vpra-

šanja, tako v zvezi z italijanskim gledališčem na Reki kot tudi v zvezi z uvajanjem dvojezičnosti na narodnostno mešanem ozemlju.

Delegacija Unije Italijanov za Istro in Reko bo danes obiskala jugoslovanske veleposlanika v Rimu Skaretetika, kjer se bo zaključil uradni del obiska; predstavniki italijanske manjšine se bodo vrnili domov jutri.

BOJAN BREZIGAR

□ BEOGRAD — Potovalne agencije Jugoslavije, Avstrije in Madžarske bodo prvič nastopile s skupnim programom za prihodnjo sezono. Več kot 20 turističnih organizacij bo tujcem ponudilo možnost, da z enim potovanjem obiščejo najlepše kraje v vseh treh podonavskih državah. To so sporočili na tiskovni konferenci ob izidu najnovejših publikacij o jugoslovanski turistični ponudbi za leto 1985.

Spremenjena določila za iznos dinarjev

BEOGRAD — Od 20. oktobra bodo lahko jugoslovanski državljani nesli čez mejo pri prvem izhodu 2.500 dinarjev, namesto dosedanjih 1.500. Ob vseh naslednjih prehodih bodo lahko nesli s seboj 500 dinarjev (do sedaj 200 dinarjev), enako velja tudi za vnašanje dinarjev v Jugoslavijo. Nova uredba prvič predvideva tudi izjemo: Jugoslavlani bodo lahko nesli čez mejo tudi več kot 2.500 dinarjev, če bodo potovali v države, ki vstop pogojujejo z zamenjavo dinarjev za ustrezen znesek svoje valute (Madžarska), vendar le toliko, kolikor je potrebno za to obvezno menjavo. V maloobmejnem prometu bodo lahko dovolastniki imeli pri sebi 100 dinarjev (do sedaj 50), ostali uporabniki maloobmejnih dovolilnic pa vsak mesec 1.500 dinarjev (namesto dosedanjih 1.000). (dd)

Živahna razprava med Markovičem in Popitom

Tudi polemični toni na zadnji seji centralnega komiteja ZKJ

BEOGRAD — Torkova seja CK ZK Jugoslavije se je zavlekla pozno v večer, trajala je polnih 12 ur. Po številnih razpravah, ki so jih diskutanti večinoma brali, so se zvečer v sejni dvorani zaslišali tudi polemični toni. Tako so »prekrižali kopja« France Popit, Dragoslav Marković, Andrej Marinc ter Milutin Batić.

Prvi je na diskusijo Dragoslava Markovića reagiral Batić, ki je še enkrat razložil, da o deviznem sistemu ni govoril mimogrede (kot je ironično namignil Marković), ampak vztraja pri trditvi, da je v Jugoslaviji devizni trg pač takšen, kakršen je nastal z dolgoročnim programom stabilizacije, vendar »nam javnost očita, da tega programa ne uresničujemo. Če že načenjamo vprašanja sprememb stabilizacijskega programa, potem je treba povedati tudi to«, je dejal Batić.

Ker Dragoslav Marković ni soglašal z mnenjem Andreja Marince glede priprave zakona o družbenem načrtovanju (prenagljene politične ocene bi po njegovem mnenju lahko zavrele ustvarjalno delo), mu je Marinc pojasnil, da ni govoril o neustavni pripravi zakona, temveč da nekatera izhodišča niso izhajala iz ustave. Odgovoril mu je tudi na del razprave glede spreminjanja političnega sistema. O tem ne bi bilo dobro govoriti na pamet, je rekel, brez poprejšnjih analiz.

Marković je nekatere razpravljalce razburil tudi z načnenjanjem vprašanja konsenza. Ta se je po njegovem mnenju razširil že povsod, čeprav je v ustavi zapisano o katerih problemih je treba zaradi posebnosti federa-

cije doseči konsenz, pri katerih pa lahko prihaja do odločitev z glasovanjem oziroma z načelom večine.

»Strinjam se, da se je treba na takšnih sejah konkretno pogovarjati,« je spet posegel v razpravo France Popit, »vendar očitno Marković kaže razumevanje predvsem za takšna stališča, ki so v nasprotju s tistim, o čemer smo se že dogovorili.«

Dragoslav Marković je ob koncu te male polemike za govorniškim odrom priznal, da med njima z Marincem ni več nerazčiščenih vprašanj ter da je zadovoljen z njegovimi pojasnili. Razume da tudi Milutina Batića, čeprav meni, da bi se morali o tako pomembnih vprašanjih, kakršno je devizni sistem, temeljiteje pogovoriti. »Ne sprejemam pa načina polemiziranja tovariša Popita, ki me je okvalificiral, kot da se apriori zavzemam za protustavne opredelitve. Mislim, da bo razprava vendarle pokazala, da bo treba nekaj izboljšati pri odpravljanju naših šibkih točk, kar bi pripomoglo k učinkovitejšemu delovanju sistema,« je rekel Marković.

V sklepih seje je CK ZKJ zahteval, da je treba gospodarsko in razvojno politiko za leto 1985 pripraviti do konca tega leta ter sprejeti vse potrebne predpise, ukrepe in dogovore, tako da bo gospodarstvo lahko vedelo, v kakšnih pogojih bo poslovalo prihodnje leto. V zvezi s tem so še posebej opredelili odgovornost komunistov v organih federacije, republik in pokrajin. (Z.Š.)

Černjenko z intervjujem ponudil roko Washingtonu

MOSKVA — Predsednik sovjetske partije in države, Konstantin Černjenko, je s strani uglednega ameriškega dnevnika Washington Posta pozval šefa Bele hiše, naj s konkretnimi dejanji dokaže, da njegova nedavna izjava o pripravljenosti na obnovo dialoga ni zgolj »taktična poteza«. Černjenko je prvič, odkar je prevzel najvišjo državniško funkcijo v SZ, privolil v intervju za kak zahodni časnik in izbral moskovskega dopisnika Washington Posta, Doderja. Le-temu je sicer odgovoril v pisni obliki, vendar mu je odgovore izročil osebno in se z njim zadržal v 20-minutnem pogovoru.

Tuji opazovalci vidijo v gesti sovjetskega voditelja potrditev dobre volje Kremlja in njegovo pripravljenost na izboljšanje odnosov z Belo hišo. Sicer pa je Černjenko ponovil že izrečeno mnenje, da ZDA še niso praktično potrdile sicer izraženih želja po sporazumevanju o vsaj enem od odprtih vprašanj v razmerju med velesilama, kar še posebno velja za probleme omejevanja oborožitve in preseganja vojne nevarnosti.

Očitku zaradi nameščanja ameriških raket srednjega dosega v Evropi pa je sovjetski voditelj pristavil trditev o popolni pripravljenosti svoje države na izdelavo sporazuma o prepovedi vesoljskega orožja, ki naj bi vseboval tudi moratorij o raziskovanju in razvijanju vesoljskih sistemov. Izrazil je prepričanje, da še naprej ostaja realna možnost sporazuma o splošni in popolni prepovedi raziskovanja jedrskega orožja, ki naj bi pomenil resnični konec oboroževalne tekme. Vsi njegovi predlogi, novi ali ponovljeni, pa so povsem odvisni od pripravljenosti ZDA, saj so v Moskvi prepričani, da konstruktivni razvoj odnosov med velesilama nima nobene druge razumne alternative. Sovjetska mirovna politika bo ostala nespremenjena ne glede na to, kdo bo po 6. novembru stanovalec Bele hiše, je zaključil Černjenko in dodal nasvet, naj bi ta oseba vsekakor dobro razmislila o njej.

Kmalu konec bencinskih bonov?

BEOGRAD — »Čas je, da razmislimo o ukinitvi bonov za bencin in dizelsko gorivo. Zaradi visokih cen številni občani sploh ne dvignejo bonov, do katerih so upravičeni. Obenem tiskanje in delitev bonov veliko stane.« Takšno trditev oziroma vprašanje je na skupščinskem odboru za tržišče in cene postavila hrvaška delegatka Olga Miličič - Arslanagić.

Namestnik zveznega sekretarja za tržišče in cene Istvan Berdal je odgovoril, da vprašanje bonov pravkar preučujejo v organih ZIS, do konca leta pa bodo sklenili, ali bodo bone še tiskali. Služititi je torej, da bodo v novo leto jugoslovanski vozniki zapeljali brez bonov.

Močan odmev zaradi utišanja Berlusconijevih postaj

Vladni odlok za rešitev vprašanja zasebnih TV?

RIM — Turinski sodnik Casalbone, ki je skupaj s kolegom iz Rima in Pescare napovedal »vojno« Berlusconijevi televizijski mreži, je že zaprosil za novo telefonsko številko, da bi se izognil bolj ali manj olikanim pozivom besnih TV gledalcev. Na ekranih mrež Retequattro, Canale 5 in Italia 1, ki so jih utišali zaradi preporačenja deželnih meja, pa je od predvčerajšnjim le napis s telefonskima številkama palače Chigi in ministrstva za pošto in vabilom naj se nanju obrnejo vsi tisti, ki želijo protestirati.

Odlok treh sodnikov, ki so utišali tri italijanske mreže in prijavili sodstvu njihovo vodilno in administrativno osebo, je sprožil — kot je bilo pričakovati — pravi potres v italijanskih političnih krogih. Z vseh strani so namreč včeraj deževale izjave vidnejših političnih predstavnikov, ki so v enem glasu poudarjali nujnost in neodložljivost zakonske ureditve javnega in privatnega televizijskega sistema v Italiji. Prav tako v enem

glasu so obsojali nezaslišano odlašanje vlade in parlamenta, ki osem let po razsodbi ustavnega sodišča še nista z zakonom uredila vprašanja sožitja med javno in zasebnimi radijskimi televizijskimi mrežami.

Razlikujejo pa se ocene glede »nepričakovane« pravnege posega treh sodnikov. Po mnenju nekaterih, kot na primer demokristjanskega načelnika v nadzorni komisiji RAI Andrea Borrija, je odlok sodnikov v popolnem skladu z obstoječimi zakoni. Drugi menijo — med njimi tudi odgovorni urednik socialističnega glasila Avanti Ugo Intini, da so sodniki v pomanjkanju politične oblasti posegli na področje, ki ni v njihovi pristojnosti. Večina političnih predstavnikov pa je ob zaplenitvi radijskih mostov Berlusconijeve televizijske mreže v Laciju, Abrucih in Piemontu poudarila pravico do svobodnega izražanja in komuniciranja ter do pluralistične informacije, ki jih jamči Ustava. Pri vseh pa je vladala tudi skrb

za usodo 50 tisočev zaposlenih pri zasebnih postajah.

Medtem ko so liberalci in misovci vložili interpelacijo šefu vlade in radikalcji in socialdemokrati že napovedali referendum o tem vprašanju, so včeraj vse politične sile prisotne v pristojni komisiji poslanske zbornice sprejele predlog Bubbica (KD) o vladnem odloku, ki naj bi začasno, do sprejetja zakona, uredil vprašanje. Omenjeni predlog so, čeprav z različnimi toni, podprli Bernardi (KPI), Sodano (PSI), Dutto (PRI), Serbelli (MSI), Sterpa (PLI) in radikalec Stanzani. V dolgi razpravi komisije, kjer sta republikanec Dutto in socialist Sodano poudarila, da je v vseh teh letih bil na delu »skrivnostni zaviralec«, ki je preprečil zakonsko ureditev vprašanja, sta Stanzani (PR) in Sterpa (PLI) predlagala tudi, naj se do konca junija 1985. leta dovolijo oddaje v deželnem merilu. Do takrat pa naj bi bil že sprejet zakon, ki bo moral razvozlati kočljiv problem sočasnega oddajanja v državnem merilu.

Več kot leto dni po umoru voditelja filipinske opozicije

Novi elementi v preiskavi Aquinovega umora

MANILA — Namestnik glavnega svetovaleca preiskovalne komisije, ki proučuje okoliščine umora vodje filipinske opozicije Benigna Aquina Francisco Villa je izjavil, da je komisija odkrila nekaj »izredno važnih elementov, ki lahko odločilno vplivajo na tok in zaključek preiskave«.

Prav zato je Villa za danes sklical nujen sestanek, na katerem bodo člani preiskovalne komisije razpravljali o novostih, ki so sedaj nastopile.

Villa ni hotel izdati teh tako senzacionalnih novosti, vendar pa zunanji opazovalci menijo, da je komisija končno prišla do tega, kar so ljudje šušljali že dalj časa: da je bil Aquino žrtev zarote filipinske vojske, vendar da pa je nato vojska skušala vse morebitne dokaze zabrisati.

Kot znano, so atentatorji Aquina ubili na manilskem letališču 21. avgusta 1983, ko je pod varstvom filipinskih vojakov izstopal z letala, ki ga je popeljalo v do-

movino po triletnem prostovoljnem izgnanstvu v ZDA.

Zunanji opazovalci menijo, da predsednik preiskovalne komisije, sodnik Corazon Agrava namerno zavlačuje z objavo izsledkov te komisije, ki so že zdavnaj dokončni, da bi prikrikl krivdo vrhovnega komandanta filipinske vojske Fabiana Vera, ki so ga ostali člani komisije že obtožili, da je umor organiziral.

Tudi politično vodstvo Filipinov minimizira morebitne nove izsledke preiskovalne komisije, čeprav ne prikriva svoje zaskrbljenosti nad potekom preiskave.

□ NEW YORK — Iranu, ki sta ga podprli tudi Sirija in Libija, je včeraj spodletel še en poskus, da bi dosegel izključitev Izraela iz vrst držav članic OZN. Generalna skupščina je namreč z 80 glasovi proti 41 in ob 22 vzdržanih odobrila resolucijo, ki jo je predložila Danska in ki odvzema veljavnost iranski pobudi.

Francoski komunisti posredovali za Aboucharja

PARIZ — Francoski komunisti so uspešno vzpostavili neposredno zvezo s pristojnimi afganistanskimi oblastmi v Kabulu, od katerih so dobili privoljenje, da bodo sorodniki lahko obiskali v Kabulu zaprtega francoskega televizijskega novinarja Jacquesa Aboucharja. Prav tako bo poslej Abouchar v zaporu lahko prejemal pošto.

Ta intervencija je toliko bolj značilna, ker je Francois Mitterrand včeraj na tiskovni konferenci, ki jo je imel skupno z Janosem Kadarjem, na vprašanje neke francoske novinarke, če je med pogovori z madžarskim partijskim voditeljem lahko zastavil tudi kako besedo za

Aboucharja, odločno odvrnil, da madžarska partija s tem nima ničesar skupnega, ampak da je to izključno stvar Afganistana in francoske vlade same. Po drugi strani pa očitno prav pritožbe same francoske vlade ne napredujejo posebej uspešno, kajti tudi protest, ki ga je zunanji minister Cheysson izrekel afganistanskemu predstavniku v Parizu zaenkrat ni zalegel veliko. Pač pa se je danes v svojem radijskem razgovoru v Parizu ameriška predstavnica pri OZN J. Kirkpatrick ponudila, da bo preko svojih stikov v OZN posredovala za zaprtega francoskega novinarja.

BOGDAN POGAČNIK

V ustavni komisiji na zahtevo vlade

Odložili razpravo o besedilu zakona o jezikovnih skupnostih

BOJAN BREZIGAR

RIM — Še ena odložitve razprave o osnutku okvirnega zakona o jezikovnih skupnostih v Italiji. Minister za dežele Vizzini je namreč komisiji za ustavna vprašanja v poslanski zbornici, ki bi morala včeraj nadaljevati z razpravo o besedilu, ki ga je odobrila ožji odbor, sporočil, da napovedani vladni popravki k temu besedilu še niso pripravljeni, ker se morajo o njih izreči druga zainteresirana ministrstva. Vizzini pa je šel še dlje in je celo postavil v dvom predmet zaščite, češ da ne gre za zaščito manjšin, o kateri je govor v 6. členu ustave, ampak le za »govorice«.

Načelnik komunistične skupine poslanec Loda je ostro grajal to stališče. Komunistični predstavnik je obtožil vlado, da poskuša izničiti vse delo, ki ga je parlamentarna komisija opravila v zadnjih dveh letih. Stališča vlade je ocenil kot zelo zaskrbljujoča in poudaril je, da si mora sedaj vsakdo prevzeti svoje odgovornosti pred prebivalstvom enajstih jezikovnih manjšin, ki so zainteresirane za zaščitni zakon. Poslanec Loda je seveda potrdil, da je komunistična partija pripravljena sodelovati z vsemi demokratičnimi parlamentarnimi skupinami z

namenom, da pride do izdelave skupnega besedila na osnovi ustavnih določil.

Demokristjanski poslanec Bressani je izrazil zadovoljstvo, da bodo vladni popravki sad koordinacije vseh zainteresiranih ministrstev. Po ugotovitvi, da izhaja vlada, ko govori o »govoricah« in ne o »manjšinskih jezikih« iz drugačnih stališč kot parlamentarne skupine, ki se sklicujejo na zaščito jezikovnih manjšin na osnovi določil 6. člena ustave je Bressani predlagal, naj se komisija za ustavna vprašanja najprej izreče o tem, ali se je treba sklicevati na ustavno določilo ali ne.

Predsednik komisije socialist Labriola je poudaril, da komisija ni nikoli zavrnila odložitve, kadar jo je vlada zahtevala, dodal pa je, da vprašanja ni mogoče odlati v nedogled in je treba torej določiti datum, do katerega mora vlada predložiti svoje popravke, sicer bo komisija z razpravo nadaljevala na osnovi besedila, ki ga je izdelal ožji odbor. Labriola je torej predlagal, naj bi se razprava nadaljevala 7. novembra in od tega dne mora vlada predložiti popravke.

Minister Vizzini je sprejel ta rok in dodal, da je vlada s tem, da ni predložila svojega zakonskega besedila, izkazala spoštovanje za delo, ki ga je v teh dveh letih opravila komisija in voljo, da ne prepreči odločitve zakona.

Pokojnine belgijskih rudarjev nižje Zaskrbljenost v Beneški Sloveniji

ČEDAD — Patronat INAC iz Čedadja je pred dnevi priredil v prostorih Kulturnega društva »Ivan Trinko« informativno srečanje z bivšimi rudarji, ki so delali v Belgiji. Namen srečanja je bil poglobiti nekatera vprašanja, ki se navezujejo na sedanjo hudo gospodarsko krizo v Belgiji in na nekatere ukrepe tamkajšnje vlade, ki so prizadeli tudi rudarje v pokoji.

Zgoča problematika je privabila na srečanje veliko število ljudi. Poleg odgovornega za čedadski patronat INAC Ada Conta sta srečanju prisostvovala tudi predsednik belgijskega sindikata rudarjev FGTB Lucien Charlier in tajnik sindikata Minocci. Bistveni problemi, ki so jih na sestanku načeli, pa so tile: belgijska vlada je znižala pokojninske prispevke rudarjem. Znižanje se sicer ne dotika osnovne pokojnine, za polovico pa so zmanjšali od-

škodnine za silikozo, ki je poklicna bolezen rudarjev. Bistvo pa ostane, da sedaj prejema rudarji v pokoji nižje vsote denarja.

Drugo vprašanje je v tem, da so upokojenec, ki živijo v videmski pokrajini, pa ne samo tu, morali čakati za prejem pokojnine tudi po dva meseca. Tega pa ni kriva italijanska banka (Banca nazionale del lavoro), preko katere prijemajo upokojenec pokojnine iz Belgije. Pokojnine zadržujejo prav pri izviru, to je v Belgiji. Kot tretje vprašanje je bilo prejetje družinskih dokladov. Kdor prejema več kot 34 tisoč belgijskih frankov (približno milijon in 200 tisoč lir) mesečno nima več pravice do družinske doklade. O omenjenih problemih je spregovoril tajnik belgijskega sindikata. Politično situacijo v Belgiji pa je obrazložil predsednik sindikata, ki je bil oster do tamkajšnje vlade in dejal, da slednja vodi izrazito protidolavsko politiko.

Nov zastoj v pogajanjih s Švedi

Zaplet zaradi nezakonnosti v poslovanju obrata Zanussi

PORTENON — Primer pordenonske firme Zanussi zadobiva v zadnjem času vse večje razsežnosti. Upravna komisija italijanskega zakladnega ministrstva sedaj preiskuje ozadje domnevnih nepravilnosti v poslovanju z valuto, in v zvezi z zatajitvijo davkov in finančnih sleparij, ki naj bi jih opravili pred kakimi desetimi leti.

V času ko je Zanussiju posredoval vitez dela Lamberto Mazza, so v Zahodni Nemčiji ustanovili tvrdko, da bi ji prodajali svoje izdelke. Plačilo teh izdelkov pa so baže nakazali neki švicarski tvrdki, ki so jo prav v ta namen ustanovili, da bi posredovala z nemško tvrdko.

Preiskovalci že trdijo, da niso stroji, ki naj bi bili namenjeni v Nemčijo, nikdar šli iz Zanussija. Namen vse te mahinacije naj bi torej bil beg kapitala v Švico v višini približno 160 milijard lir. Mazza trdi, da ni

nikdar opravljal teh nedovoljenih operacij.

Primer domnevne sleparije lahko celo kompromitira pogodbo Zanussija s švedsko firmo Electrolux, ki namestila v čim krajšem času odkupiti lep del delnic pordenonske tvrdke. Trenutno so prav zaradi »primerja Zanussi« pogovori med partnerjema zastali, saj se hočejo Švedi prepričati, da kupujejo delnice od »čiste« firme. Pooblaščenec upravnik Electroluxa Anders Sharp je v nekem intervjuju za Financial Times izjavil, da se bo stanje v prihodnjih tednih razjasnilo, in da se bodo torej samo takrat odločili za odkup delnic.

Tudi vsedrjavni sindikat kovinar-skih delavcev FLM zahteva, da se primer Zanussija uspešno reši, predvsem zaradi »moralnega vprašanja«, ki je prizadel pordenonsko tvrdko prav v trenutku, ko je začela urejati svoje poslovanje na novih in sodobnejših temeljih.

V petek v Špetru dve predstavitvi

ŠPETER SLOVENOV — V petek, 19. oktobra, bo ob 20.30 v dvorani občinskega sveta v Špetru Slovenov izjemno zanimivo srečanje, na katerem bodo predstavili novo kaseto ljudskih pesmi iz Benečije, ki jo je posnel zbor »Pod lipa«. Ob tem bodo predstavili tudi knjigo Pavleta Merkuja »Poslušam«.

Prisotna hosta seveda zbor in tudi avtor knjige »Poslušam« Pavle Merku, ki je dobro znan Slovincem v videmski pokrajini, saj je veliko svojih del posvetil prav tamkajšnji problematiki oziroma problemom jezika ljudskih pesmi itd. Srečanje bo brez dvoma pomemben kulturni dogodek za Benečijo, pa ne samo za Benečijo.

Minister Signorile o tabeljski progi

TRST — Dobre cestne, železniške in druge povezave so odločilnega pomena za turistični in predvsem gospodarski razvoj vsakega področja. In to vprašanje prav gotovo predstavlja eno izmed ozkih grl gospodarskega razvoja naše dežele.

Zato je že več časa odprto vprašanje okrepitve železniške proge v Tablju. Enotirna tabeljska proga, ki preko Kokovega in Avstrije povezuje deželo Furlanijo - Julijsko krajino z vzhodnimi državami, ne zadostuje današnjim potrebam.

S tem v zvezi je pred kratkim minister za prevoze Signorile zagotovil, da je podvojitev tabeljske proge uvrščena med prioritetenimi nalogami načrta okrepitve celotne državne železniške mreže. Minister Signorile je tudi izjavil, da so že v teku priprave na javno dražbo za dela na odseku Tabelj - avstrijska državna meja, ki terjajo več časa. Vse to pa naj bi preprečilo nadaljnjo odlaganje vprašanja in pospešilo odprtje zadnjega odseka proge.

V Münchnu skupen nastop severnojadranskih luk

KOPER — Prek štirih severnojadranskih luk — Reke, Kopra, Trsta in Benetk — »potuje« le 20 odstotkov blaga, ki ga v prekomorske dežele izvozijo države srednje Evrope. V okviru delovne skupnosti Alpe-Adria so zato med drugim sklenili, da celoviteje prikažejo možnosti za »izkoriščanje« severnojadranskih luk oziroma t.i. Jazne transportne poti.

Štiri severnojadranske luke so poleg šestih milijonov ton blaga, kolikor ga srednjeevropske države izvozijo prek njih na vse strani sveta, sposobne na hip sprejeti vsaj še pet milijonov ton blaga. Gre predvsem za blago, ki bi po nekakšni geografski logiki morali gravitirati na te luke, pa se, denimo — kljub temu, da je usmerjeno na Bližnji Vzhod — usmerja na severoevropske luke.

Štiri severnojadranske luke bodo zato na prireditvi, ki jo organizirajo danes v Münchnu predstavile vse vidike svoje ponudbe od prometne infrastrukture, ki omogoča dovoz blaga (po cesti ali železnici) do njih, kot tudi njihove zmogljivosti, za katere je značilna vedno večja hitrost pretovora. Pri tem dodajmo, da je med štirimi lukami prav koprski tista, ki ima — vsestransko gledano — trenutno največ možnosti za znatno povečanje prometa. Pričakujejo, da se bo srečanje s predstavniki luk udeležilo okrog 300 sedanjih in potenciranih poslovnih partnerjev.

»Teden« naše dežele v Kölnu v znamenju večjega sodelovanja

TRST — Danes se bo v Kölnu začela največja promocijska manifestacija za deželo Furlanijo - Julijsko krajino izven meja Italije. To je »Teden dežele F-JK«, ki bo za nekaj dni spremenil zunanji videz tega centra Porenja.

Približno deset dni bodo glavne veleblagovnice in mestne trgovine propagandirale in prodajale izdelke Furlanije - Julijske krajine. Vse mesto pa bo polno turističnih lepakov, ki vabijo Nemce v našo deželo. V trgovinah bodo v glavnem prodajali obrtniške izdelke in pa razne gastronomske specialitete.

V Kölnu bodo vzporedno tudi pripravili razstavo o vsestranski aktivnosti dežele. Prikazali bodo namreč delovanje predvsem pristanišč, nato pa industrijsko, obrtniško, kulturno in turistično dejavnost F-JK.

V okviru »Tedna F-JK« so na sporedu posebna srečanja na višji ravni med predstavniki dežele in nemškimi gospodarstveniki. Tako bo govor predvsem o pristaniški ponudbi, o turističnih dotacijah, pa tudi o komercializaciji deželnihih gastronomskih proizvodov na nemškem trgu.

»Teden F-JK« bo spremljala tudi pestra kulturna dejavnost. kölnsko manifestacijo bo namreč zaključil nastop znanega »Trio di Trieste«.

Pobudo »Tedna F-JK« je uresničilo deželno vodstvo za trgovino, praktično pa ga je organizirala trgovinska zbornica iz Gorice.

Čistilna naprava koprskeske kanalizacije

KOPER — Gradnja čistilne naprave v Kopru (pred ustjem reke Rižane), kljub nekaterim težavam poteka praktično v skladu s prvotnim terminskim planom. To pomeni, da naj bi čistilno napravo — prvo fazo — dokončali do konca novembra meseca letos.

Informacijo o gradnji čistilne naprave so pri strokovnih službah SKIS Koper pripravili tudi za včerajšnjo sejo te skupščine, na kateri so se delegati morali soočiti tudi z dejstvom, da je ob gradnji čistilne naprave prišlo do več podražitev. Te so posledica dodatnih gradbenih del, zahtevnejših posegov gradbincev kot je bilo sprva predvideno in seveda tudi znatnih podražitev. Samo cevi za cevovod so se podražile za štirikrat. Nič čudnega torej, da se je prvotna cena okrog 64 milijonov dinarjev najprej dvignila na 71 milijonov, zdaj pa ocenjuje že okrog 132 milijonov dinarjev.

Premalo denarja za odpravo motenj na telefonskem omrežju PTT Sežana

SEŽANA — Delegati sežanske občinske skupščine so minuli teden obravnavali tudi poročilo tozda za PTT promet iz Sežane o porabi sredstev elektro-gospodarstva Slovenije za zaščito telefonskega omrežja pred motnjami, ki jih povzroča novozgrajeni 400 kw daljnovod od Divače proti Sredipolju (Redipuglia) v Italiji.

Po vrsti zapletov v zvezi z odškodnino in finansiranjem izgradnje novih telefonskih linij, ki bi bile varne pred induktivnimi motnjami daljnovoda, je bil leta 1982 podpisan poseben sporazum o izgradnji telekomunikacijskega omrežja, po tem sporazumu naj bi sežanski tozod podjetja za PTT promet dobili vsega 74.132.480 din odškodnine v treh obrokih. Odškodnino, so lani tudi dobili, vendar denar, ki so ga dobili ne zadošča za opravljena dela in nakupe, saj so do sedaj porabili že 94 milijonov din, dobili pa jih 74. Pri tem dodajmo, da so se najbolj podražili telefonski kabli, ki po štirikratni podražitvi stanejo že 69 milijonov din.

Pri podjetju za PTT promet ocenjujejo, da bi morali od elektro-gospodarstva dobiti še okrog 40 milijonov dinarjev za izvedbo zaščite. Gre za denar, ki so ga »izgubili« zaradi inflacije in, ki ga bo treba za dokončno izvedbo zaščite gotovo neke dobiti. Podjetje za PTT promet Koper mora namreč zaščito opraviti na sedmih različnih telefonskih linijah in sicer: medkrajevni kabel Sežana - Dutovlje - Štanjel z odcepom za Komen, kable med Komnom in Šibeljami, Komnom, Gabrovico in Coljavo, kabel med Dutovljami, Krajno vasjo ter odcep za Pliskovico in Kosovele, kabel od Sežane do poveljstva vojnega področja, kabel med Štorjami prek Kazelj in Dobravelj ter Avberja do Ponikev in kabel od Komna prek Gorjanskega do Brij in Velikega Dola. Dela je še veliko in tudi zahtevno je, zato menijo na sežanskem tozdu za PTT promet, da bi se morali tudi pri železniškem gospodarstvu čimprej pripraviti na naložbe, ki jih morajo izpeljati skupaj s po-

djetjem za PTT promet. Gre zlasti za položitev kabla med Štanjelom in Sežano.

D. G.

V Benetkah o sodelovanju s Slovenijo in Hrvaško

BENETKE — Predsednik dežele Veneto prof. Carlo Bernini je sprejel v Benetkah generalnega konzula SFRJ v Trstu Draga Mirošiča. V razgovoru, ki se ga je udeležil tudi deželni odbornik Pietro Fabbris, so obravnavali aktualna vprašanja sodelovanja Veneta s SR Slovenijo in SR Hrvaško tako v bilateralnih odnosih kakor v okviru delovne skupnosti Alpe-Jadran. Mirošič in Bernini sta govorila tudi o bližnjih kontaktih deželnega odbora Veneta z izvršnim svetom Slovenije in Hrvaške.

Obnova »starega« Kopra

V Kopru se že nekaj časa resno lotevajo vprašanja obnove starega jedra mesta. V prihodnjih mesecih bo podjetje Dom pričelo z delom tudi na Vojkovem nabrežju, kjer bo popravilo in obnovilo kakih sto stavb. Na ta način nameravajo prispevati k ohranitvi in oživitvi starega mesta in hkrati povečati ponudbo stanovanj. (eo)

V naši pokrajini je najmanj 12.000 mladih brez dela

Pri CGIL uvedli novo službo v pomoč brezposelnim pri iskanju zaposlitve

Vprašanje brezposelnosti, mladih, ki iščejo prvo zaposlitev, pa je v našem mestu ne morejo dobiti, vprašanje vloge, ki jo mora imeti sindikalna organizacija v boju in obrambi pravic te kategorije potencialne delovne sile, predvsem pa ustanovitve novega urada, ki naj bi deloval v smislu interesov brezposelnih, so bile teme včerajšnje tiskovne konference, ki jo je vodstvo Nove delavske zbornice CGIL organiziralo v časnikarskem krožku v Trstu.

Tiskovno konferenco je najprej uvedel tajnik pokrajinskega odbora CGIL Roberto Treu, podrobneje sta nato o celotni problematiki spregovorila Giorgio Ubani in Nicoletta Klinger.

Ubani je precej natančno osvetlil problematiko brezposelnih na tržaškem področju in pa vlogo, ki jo morajo imeti tudi sindikati pri reševanju teh problemov. Naša naloga, je dejal, je obramba pravic vseh delavcev, mora pa biti tudi boj za pravice brezposelnih, tistih, ki so delo že imeli, pa so ga, zaradi gospodar-

ske krize, v raznih sektorjih industrije, izgubili in tistih, ki šele iščejo prvo zaposlitev. Tu se nam postavljajo številne ovire, je dejal Ubani. Predvsem ne razpolagamo s primerno zakonodajo, ki bi nam dajala možnosti, da se bolje zoperstavimo naraščanju brezposelnosti, prav tako pa naletimo na gluha ušesa tudi pri delodajalcih, ki nečejo slišati o tem, da bi omogočili mladim dobo vajeništva in nato tudi zagotovljeno delo na področju, na katerem so se izučili, temveč izkoristijo njihovo delo le za kratek čas, nato jih pa, z izgovorom previsokih dajatev za socialno zavarovanje, odpustijo. Uradne številne govorijo od 7 do 8 tisoč brezposelnih v naši pokrajini, je še dejal Ubani, v resnici pa vemo, da je brez dela vsaj okrog 12.000 mladih, ki pa niso vpisani v seznanjenih urada za zaposlovanje, ker vedo, da dela ne bodo dobili.

Sedaj so pri sindikalni organizaciji CGIL, je povedala Nicoletta Klinger, ustanovili poseben urad, ali službo, ki naj bi dajala brezposelnim

razne nasvete, jih usmerjala v načrtanje, kjer bi bilo mogoče priti do službe, ali jim bila v kakršno koli pomoč in oporo pri iskanju zaposlitve. Naša služba ne predstavlja enačice uradu za zaposlovanje, je poudarila. Želi biti samo nekaj svetovalec, ali vezni člen med brezposelnim, ki išče zaposlitev, in med vsemi tistimi ustanovami in organizacijami, ki bi mu lahko pri tem pomagale ali nudile delovno mesto.

Govor je bil tudi o raznih združnih pobudah, kjer bi lahko mladi našli zaposlitev, tako na področju pomoči ostarelim, ali handikapiranim osebam, na področju varstva okolja, na področju turizma itd. Če bi razpolagali že s primerno finančno zakonodajo, bi lahko tudi na tem področju že marsikaj storili, so govorniki poudarili in se pri tem obrnili tudi na sredstva množičnega obveščanja, da jim pri tem pomagajo.

Nova služba, oziroma urad, deluje na sedežu CGIL v Ul. Ponderes vsak dan, razen v sobotah ter se lahko najno obrnejo vsi zainteresirani.

Na včerajšnjem simpoziju v Grljanu

Javna telefonska družba predstavila svoje novosti

»Telematika - izziv osemdesetih let« je bil naslov zasedanja, ki ga je predela včeraj v Grljanu telefonska družba SIP s prvenstvenim namenom, da seznani ne samo specializirane operaterje, ampak tudi širšo javnost tako o svojih zadnjih znanstvenih dosežkih kot tudi o novih uslugah, ki jih bo nudila uporabnikom. Vse nove službe, ki že delujejo v nekaterih večjih mestih (nekateri kmalu tudi v Trstu), so za sedaj namenjene skoraj izključno velikim gospodarskim družbam, ni pa izključeno, da bodo že v kratkem času postale predmet širše uporabe.

Tako so na včerajšnjem simpoziju med drugim predstavili nove telefonske centrale na izključno elektronski podlagi ter že preizkušene aparature, kot npr. »fac - simile«, ki s pomočjo posebnega telefona lahko posreduje fotokopije tudi iz ZDA v Evropo, »konferenčno - video službo« ter kompjuter, ki lahko prenaša in obdeluje podatke s pomočjo telefonskega omrežja. Na veliko zanimanje pa je naletela služba za telededicino, ki bo v bližnji prihodnosti koordinirala delo zdravstvenih okrajev v okviru zdravstvenih enot ter tako v marsičem prispevala k odpravi birokratskih zaple-

tov, ki danes tako negativno vplivajo na učinkovitost KZE.

Strokovnjaki SIP so na včerajšnjem grljanskem srečanju podrobneje obravnavali tudi že preizkušeni novosti »telededicina« in »videoinformacijsko službo«, s pomočjo katere bomo lahko v prihodnosti neposredno rezervirali letalske in železniške vozovnice ter lahko sami opravili celo vrsto bančnih operacij.

Inštitut Gramsci bo imel nov sedež

Inštitut Gramsci za deželo Furlanijo-Julijsko krajino, ki je bil uradno ustanovljen letos spomladi, bo v soboto ob 17. uri odprl svoj nov sedež v Trstu (Ul. sv. Frančiška 14/1). Ob tej priložnosti bo tudi krajša slavnost, na kateri bosta ravnateljica inštituta prof. Silvia Monti in njegov predsednik prof. Carlo Tullio Altan spregovorila o programu in o pobudah te prestižne znanstvene ustanove.

● Zaradi revizije naprav za zračenje bo predor pri Montebellu zaprt za promet od danes zvečer ob 23. uri do jutri zjutraj ob 5. uri.

Promet v tržaški luki po ustaljenih tirih

Podatki o blagovnem prometu v tržaškem pristanišču za mesec september potrjujejo že znani in ustaljeni trend: globalno vzeto se obseg prometa še dalje krči, to pa predvsem zaradi čedalje manjšega dotoka surove nafte po ceveh naftovoda. Na vseh drugih področjih pa beležijo porast prometa, še posebno prometa s kontejnerji in trajektnimi ladjami.

Septembra letos je bil torej dotok nafte za cel milijon in sto-tisoč ton manjši kot septembra lanskega leta, kar je povzročilo zmanjšanje globalnega obsega prometa, ki je v prvem devetmesečju 1983 znašal 20.794.000 ton, na 19.037.000 ton, kar pomeni skrčenje za 7,6 odstotka.

Bolj spodbudni so podatki o prometu v prostih lukah, kjer so s 3.794.000 tonami zabeležili 15-odstotni porast v primerjavi z lanskim letom. Tu je vključen tudi premog za termoelektrične centrale Jadrana, toda tudi brez te postavke beleži trgovinski promet več kot petodstotni porast.

Positiven je tudi obračun specializiranega prometa. Preko tržaškega pristanišča je šlo na primer letos 63.080 kontejnerjev, kar pomeni 4.408 več kot v obdobju januar-september 1983. In končno še podatek o prometu s trajektnimi ladjami: letos je bilo blaga za 223 tisoč ton, kar je 46 tisoč ton in 26 odstotkov več kot v prvih devetih mesecih lanskega leta.

Drevi prvi film Cappelle Underground

Tržaški filmski krožek Cappella Underground pričinja drevi svojo novo sezono, ki bo potekala v znamenju hude finančne stiske in pomanjkanja ustreznih prostorov. Dvorano Cappelle v Ul. Franca so namreč že pred meseci zaprli, ker je pristojna pokrajinska komisija ugotovila, da ne odgovarja več vsem varnostnim normam, ki jih predvideva zakon. Filmskemu krožku, ki je kljub težavam tudi letos pripravil zanimiv program, so priskočili na pomoč gledališka skupina La Contrada, ki je dala na razpolago Cappelli dvorano Cristallo in lastnika kina Ariston. Prav v tej kinodvorani bo drevi krstna uprizoritev filma francoskega režiserja Erica Rohmerja »Pauline na plaži«, ki je osvojil Srebrnega medveda na berlinskem filmskem festivalu. Vstopnina je 4.000 lir (za abonente Contrade, Festivala festivalov in jazzovskega krožka pa 3.000 lir). Film »Pauline na plaži« bodo predvajali ob 16., 18., 20. in ob 22. uri.

Protestno pismo vseh šestih predsednic upravnih odborov

Nerešeni problemi posvetovalnic hromijo njihovo družbeno vlogo

»Večkrat smo zatrdile, da je treba iskati vzrok za nezadovoljivo delovanje družinskih posvetovalnic v pomanjkanju politične volje odgovornih. Sedaj smo prepričane v obratno: z zamudami, ovirami in zavlačevanji se odraža jasna politična volja, kako izničiti vlogo družinskih posvetovalnic.« Ob takšni interpretaciji sedanjege položaja družinskih posvetovalnic so se predsednice vseh šestih posvetovalnic v tržaški pokrajini zedinile za skupen nastop, ki naj bi preprečil mrtvilo in obenem dal posvetovalnicam tistega poleta, ki je potreben za njihovo uveljavitev na širokem področju spolne vzgoje in prevencije tako fizičnih kot psihičnih motenj v zvezi s spolnim življenjem.

Že proti koncu septembra so predsednice vseh šestih upravnih svetov posvetovalnic poslale predsedniku Krajevne zdravstvene enote Scarpi brzojavko, s katero so zahtevale soočanje za rešitev nekaterih najbolj perečih problemov. Ker niso prejele odgovora, so prejšnji teden odposlale istemu naslovniku, pa tudi vsem članom odbora KZE, dolgo poročilo o stanju posvetovalnic. Zanimljivo je, da to ponovno opozorilo ni bilo s strani od-

govornih nikakršnega odmeva.

Kateri so temeljni nerešeni problemi? Število porabnikov in povpraševanja za razne storitve, ugotavljajo predsednice, se stalno večajo. Ta pozitivni podatek pa ne more razveseljati, kajti posvetovalnice mu niso kos, ker ne morejo zagotavljati prisotnosti vseh profesionalnih likov, ki so po zakonu predvideni v posvetovalnici. Nujno je potrebno, da KZE zagotovi vsaki posvetovalnici vsaj enega operaterja s stalnim delovnim mestom (socialno delavko in, kjer je treba, babico ali zdravstveno delavko) in da istočasno določi vlogo in organizacijo psihologov. Stalno se namreč obnavljajo vprašanja v zvezi s konvencijami operaterjev, tako da oni sami ne vedo, kaj bo z njimi čez določen čas. Tako stanje nujno ovira dolgoročno načrtovanje ekipnega dela, še posebno na teritoriju. V tem okviru mora KZE tudi poskrbeti za namestitve slovenskega osebja.

Posvetovalnice ne smejo postati neke vrste ambulate za zgolj ginekološke in kontracepcijske storitve. Njihov namen, kot je določeno tudi po zakonu, je še posebno izraziti na kulturnem in političnem področju, deni-

mo v prevenciji splavov, v spreminjanju predsodkov in spolnem življenju.

Prav tako se predsednice posvetovalnic ne strinjajo z načrtom, ki ga je tržaška KZE predstavila deželnemu odborništvu za finansiranje v prihodnjem letu in kjer niso upoštevane smernice upravnih odborov posvetovalnic. V svojem skupnem poročilu vnašajo tudi vprašanje o kvaliteti delovanja zasebne posvetovalnice Italijanskega ženskega centra (CIF) katoliškega kova, ki uživa s strani dežele visok finančni prispevek, čeprav ne kaže, da bi izpolnjeval zakonskih predpisov. Sploh pa hočejo tudi preveriti, kako so bili izkoriščeni finančni prispevki dežele za prejšnja leta.

Spričo kopice stvarnih in vsekakor rešljivih problemov pri upravljanju te pomembne socio - zdravstvene službe, ki ima vse možnosti, da se uveljavi kot vsestranski dejavnik za ohranjanje zdravja v sferi družine (tudi v duhu zdravstvene reforme), je res težko razumeti, kako da nalezijo družinske posvetovalnice vedno na gluha ušesa, in da se o primerih spolnosti razpravlja le ob priložnih posilstva, ali ko rodi otroka 12-letna deklica. (nf)

pismo uredništvu - pismo uredništvu

Nekaj misli o pripravah na Krajevni leksikon

Po približno treh mesecih se je v Primorskem dnevniku iztekla objava tržaškega gradiva za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji. Kot dosednji tajnik Leksikona bi rad v tej zvezi navedel nekaj misli.

Najprej o objavljenem gradivu. Ne glede na začetan okvir, ki je bil predhodno prikazan, je pozornejši bralec verjetno prizadeto ugotovil, da je gradivo po kakovosti dokaj nehomogeno. V osnovi smo prvotne osnutke raznih avtorjev dopolnili po razpoložljivih virih in zbrani bibliografiji. Marsikateri izvirni greh (v smislu, da tiči že v samih virih), pa se je mnogokrat prenašal do objavljenih opisov. Poleg tega je bil pristop avtorjev do dela od kraja do kraja različen. In še: ponekod je bilo razpoložljive literature dovolj, drugod je primanjkovalo celo virov. Skratka, kakor je bilo uvodoma naglašeno, opisi krajev, ki smo jih tu dali v pretres, niso dokončni in nespremenljivi.

Pričakovati je bilo zato, da bodo popravki bralcev bistveno pripomogli k izpopolnjevanju krajevnih gesel. Žal, je bilo pripomb premalo. Verjetno je bil temu vzrok poletni čas z dopusti, a tudi uvedena oblika objavljanja popravkov, ki je marsikatero dobronamernega entuziasta pretirano izpostavljala. Ne glede na to vemo, da je bilo med bralci zanimanje za opise veliko, prav tolikšno pa tudi negodovanje nad raznimi pomanjkljivostmi. Prizadete ponovno vabimo, da svoja dopolnila predložijo na sedež Slovenskega raziskovalnega inštituta (SLORI) ali na uredništvo Primorskega dnevnika. Vemo, da bo pred morebitno objavo gesel oziroma opisov krajev potrebno njihovo verodostojnost znova preveriti na terenu, saj se je izkazalo, da je med pripravami velikokrat premalo stikov z domačini, ki so najboljši poznavalci svojega življenjskega okolja. Vzoredno s tem odkrivamo, da je naslanjanje na en sam vir (ustni ali pisni) za naše potrebe preskromno. Prav tako nas čaka še veliko dela celo pri zbiranju temeljnega gradiva — krajevne bibliografije, ki bi kot stranski produkt Kra-

jevnege leksikona bila že sama izredno dragocena pridobitev.

Tu pa se moramo spoprijeti z nekaterimi načelnimi izhodišči. Če se strinjamo, kakor je videti, da bi bil Leksikon po svojih sintetičnih oblikah za slovensko manjšino in zakaj ne, za celoten slovenski prostor pomemben in potreben, ni jasno, zakaj se že leta in leta giblje na nekakšnem stranskem tiru. Tako rekoč nikogar ni, ki bi se s tem projektom, ki zahteva dobro organizirano ekipno delo, polno ukvarjal. V začetku tega leta smo na neki način, a vendarle še nedokončno, uredili problem finanstranja publikacije, za katerega zaenkrat skrbijo ZTT: še najbolj odprto pa je ožje, organizacijsko vprašanje, kajremo so doslej priskočile na pomoč že obstoječe, a tudi preobtežene, strukture SLORI. Treba bi bilo tudi razčistiti pristop oziroma odnos drugega nositelja NSK do tega projekta. Sploh še ni prišlo do konkretnjšega dogovora med navedenima ustanovama in založništvom ter programskega dogovora, ki naj bi oblikoval končno realizacijo projekta. Uredniški odbor, ki se v praksi še ni uspel polno sestati, sestavljajo večinoma osebe, ki ne zmorejo dodatnega dela. Ker vendarle ne moremo pričakovati, da bi delo potekalo kar samo od sebe ali samo po sebi, bi kazalo znova poudariti, da bi bili lahko po razpoložljivem intelektualnem potencialu nalogi mirno kos, a zaradi voluntarističnih in nestrokovnih prijemov ter organizacijskih slabosti puščamo, da nam stvar uhaja iz rok in tako po nepotrebnem izgubljammo čas, voljo in že sicer preskromna denarna sredstva. S tem seveda ne želim kritizirati tistih, ki so doslej pošteno sodelovali pri pripravah na Krajevni leksikon, temveč opozoriti na dejstvo, da je pri tem zahtevnem in potrebnem projektu sama poštenovalnost nezadostna, pa tudi na to, da bi kazalo določene oblike voluntarizma in entuziazma povsod tam, kjer niso potrebne, zamenjati z ustrežnejšimi pristopi do raziskovalnega (in ne samo raziskovalnega) dela.

MILAN BUFON

Od danes tečaj Znanosti kreativne inteligence

Kako lahko menežer odpravi fizične in psihološke težave

Danes se v Trstu prične tečaj Znanosti kreativne inteligence, ki ga prireja Evropska univerza za raziskave Maharishi (Università Europea di Ricerca Maharishi - MERU).

Tečaje bo vodil Gianpiero Zancanaro iz tržaškega centra MERU v sodelovanju z Italijanskim inštitutom za management iz Rima.

»Management« je angleški izraz, ki se obče uporablja v zvezi z vodenjem podjetij, od največje do manj pomembnih funkcij v podjetju ter zunaj njega. Menežer je namreč človek, ki odloča o poslovnih zadevah, hkrati pa je tudi spreten organizator, pri svojem poslu mora biti zmeraj učinkovit ter sposoben, mora pa biti neprenehno v stiku z okoljem. Prilagajati se mora spremembam na poslovnem, tehnološkem ter političnem področju. Skratka, menadžer mora biti vselej ažurirana oseba, ki je pozorna na vsakršno novost. Jasno je, da bi moral imeti poleg specifične sposobnosti na organizacijskem področju tudi prefinjeno psihofiziološko ravnotežje in torej tudi uravnotežen živčni sistem. Toda skoraj zmeraj se dogaja, da ima globoke notranje krize in obrabljen živčni sistem; vse to povzroča srčne motnje in bolezni krvnega obtoka ter privede do uživanja raznih pomirjevalnih

sredstev.

Znanost za kreativno inteligenco nudi v zvezi s tem stvarne možnosti pri odpravljanju težav, tako z individualnega aspekta, v kolikor skuša odpravljati fizične in psihološke probleme posameznika, kot z aspekta celotne delovne skupnosti.

Našteti poskusi, ki so jih izvedli v najrazličnejših podjetjih po vsem svetu, so pokazali, v kolikšni meri imajo vsi tisti, ki prakticirajo ta sistem večja zadoščenja na delovnem mestu, boljše odnose s kolegi ter perspektivnejšo bodočnost. Vse tiste, ki bi se hoteli statistično prepričati o tem, vabimo na sedež MERU (Trst, Ul. Revoltella 14), kjer bodo našli bogato dokumentacijo v zvezi s tem.

G. Z.

Od danes v Verdiju

»Samson in Dalila«

V gledališču Verdi bo drevi premiera opere »Samson in Dalila«, ki jo je napisal Camille Saint-Saens, režiral pa Alberto Fassini. V glavnih vlogah nastopata Maria Luisa Nave in naš kriški rojak Carlo Cossutta. S to opero začenja Verdijevo gledališče svojo novo sezono, ki se obeta pestra in zanimiva.

V novi Biasuttijevi deželni vladi

BO TRSTU USPELO DOBITI ŠE DRUGEGA ODBORNIKA?

Stranke večinske koalicije bodo danes ali najkasneje jutri dokončno imenovalle svoje predstavnike v novo deželno vlado, ki ji bo po odstopu Comellija predsedoval deželni tajnik KD Biasutti. Socialiste bodo v novem deželnem odboru zastopali dosedanjí odborniki Zanfagnini, Francescutto in Renzulli, republikance Barnaba in liberalce edini zastopnik Solimbergo, medtem ko ni še točno določeno, kdo bo predstavljajal socialdemokrate (po vsej verjetnosti Vespasiano) in kakšno bo demokristjansko zastopstvo. Prav glede KD se govori, da misli Biasutti po ostrih polemikah iz prejšnjih dni, v zadnjem trenutku vključiti v deželni odbor še enega Tržačana, poleg že potrjenega Rinaldija. Kandidata za odborniško mesta sta tako čez noč postala svetovalec Viginij in Nodari, zlasti slednji, ki ima nekoliko več upravnih izkušenj in je bil pred leti za krajši čas tudi pokrajinski tajnik KD v Trstu.

Vključitev drugega Tržačana v deželno vlado (vprašanje je tudi, kaj mislijo o tem Furlani, ki bi bili takoj prikrajšani za eno mesto v odboru)

ru) bi nedvomno utrdila položaj KD na Tržaškem ter stabilnost koalicije KD-LpT na občini in na pokrajini. Biasutti pa bi s tako potezo utišal tudi polemike in proteste, ki prihajajo iz melonarskih vrst, čeprav je jasno, da je teritorialno zastopstvo relativnega pomena, če ni jasne in odločne politične volje za rešitev določenih specifičnih tržaških vprašanj. Tisti, ki ga dobro poznajo, zagotavljajo, da je Biasutti sposoben tudi presenetljivih izbir v zadnjem trenutku, samo da bi si utrdil položaj znotraj svoje stranke in med koalicijskimi zavezniki. V primeru okrepitve tržaškega zastopstva v odboru je kot znano Lista za Trst že napovedala »dobrohotnejše« stališče do večine, kar pomeni, da bi »od zunaj« podprla odbor v veliko zadoščenje tržaškega župana Richettija, ki bi tako lahko trdno ostal na svojem mestu.

● Danes opoldne se bodo na tržaški občini sestali načelniki svetovalskih skupin, ki bodo pripravili dnevni red jutrišnje seje občinskega sveta.

Vložil je vprašanje deželnemu odboru

Deželni svetovalec SSk Štoka posegel za slovenske učbenike

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Drago Štoka je včeraj vložil v deželnem svetu vprašanje v zvezi z učbeniki za slovenske šole. Slovenske šole na Tržaškem in Goriškem so namreč že dalj časa brez številnih učbenikov, ker je v posebnem skladu za tiskanje šolskih knjig za naše šole že nekaj let zmanjkalo denarja.

Sklad je bil ustanovljen pred enajstimi leti z zakonom št. 932. Takrat so namenili za slovenske učbenike 105 milijonov lir letnega prispevka, vsoto pa so tri leta kasneje znižali za 10 odstotkov (94 milijonov in pol lir) zaradi klestenja državnih izdatkov. Prispevek je ostal nato vsa ta leta nespremenjen, kljub močnemu porastu inflacije. Tako majhna vsota pa je bila v zadnjih letih očitno premalo, da bi lahko z njo krili vse stroške za pripravo in tiskanje novih učbenikov. Deželni šolski urad, ki skrbi za slovenske učbenike, beleži sedaj za 225 milijonov lir primanjkljaja: razpisal je vrsto natečajev za nove knjige, zbral rokopise in jih predal tiskarnam, tu pa se je delo ustavilo, ker tiskarne niso prejele

plačila za svoje delo. Prav tako je ostalo brez plačila še mnogo sestavljalcev učbenikov.

V svojem vprašanju deželnemu odboru Štoka opozarja, da pomanjkanje finančnih sredstev za tiskanje slovenskih učbenikov ni le ekonomsko vprašanje, pač pa ima tudi jasen politični aspekt, saj pomeni pomanjkanje učbenikov diskriminacijo in obubožanje slovenske šole. Deželni svetovalec SSk se nato sklicuje na 8. člen zakona št. 932 iz leta 1973, ki predvideva, da bi lahko sklad za slovenske učbenike morebiti dopolnili s prispevki dežele Furlanije - Julijske krajine in krajevnih ustanov.

Prav v zvezi s tem Štoka vprašuje deželni odbor, če je deželna uprava pripravljena konkretno preveriti možnost, da bi dežela dopolnila sklad za slovenske učbenike s svojim prispevkom. Nadalje vprašanje ali bo odbor posegel pri vladi, da bi se pripravljalo in tiskanje učbenikov nadaljevalo brez zastojev in s tem omogočilo normalen pouk na slovenskih šolah.

Danes na Trgu Goldoni neposredna povezava s poslansko zbornico

Parlamentarna razprava o zakonskem osnutku proti spolnemu nasilju se bliža zadnji fazi — glasovanju, ki je pridvideno za danes. Tržaški odbor za zakon proti spolnemu nasilju prireja ob tej priložnosti na Trgu Go'doni neposredno radijsko zvezo s poslansko zbornico in vabi vse ženske, naj se pridružijo manifestaciji med 16. in 19. uro. Pri tem ponovno izraža zahtevo, da mora bodoči zakon interpretirati spolno nasilje kot prekršek proti osebi in ne javni morali, kot je bilo doslej. Drugi bistveni točki sta možnost, da se družbene sile predstavijo kot civilna stranka in da steče sodni postopek tudi brez prijave prizadete stranke.

● V ponedeljek, 22. t.m., ob 18.30 se bo na Proseku sestal zahodnokraški rajonski svet, ki ima med drugim na dnevnem redu poročilo predsednika štoka o postopku za odobritev podrobnih regulacijskih načrtov za Prosek, Krži in Kontovel.

● Združenje tržaških esperantistov prireja tečaj esperanta, ki ga bo vodila prof. Alida Giacomini. Začel se bo 5. novembra ob 20. uri in bo razčlenjen na 12 lekcij dvakrat tedensko.

Danes v Zgoniku seja občinskega sveta

Drugi ob 19.30 se sestane zgoniški občinski svet, ki bo obravnaval in odobril varianto k splošnemu občinskemu regulacijskemu načrtu.

V prihodnjih dneh pa bo imela občinska uprava šest sestankov po vaseh, na katerih bodo obrazložili vsebinske spremembe nove urbanistične ureditve. Tako bo jutri ob 19.30 sestanek na hodniku osnovne šole 1. maj 1945 v Zgoniku za prebivalce Zgonika in Koludrovce.

B. S.

Tridnevno zasedanje o komunikacijah v Italiji in v Franciji

V soboto se bo v Trstu začelo tridnevno zasedanje o pravnih aspektih televizijskih in audiovizualnih komunikacij v Franciji in v Italiji. Zasedanje, ki spada v okvir 12. italijansko - francoskih pravnih dnevov, prireja Vsedržavni center za družbeno prevencijo in obrambo in francoska družba Societé de Législation Comparée. Na posvetu bodo italijanski in francoski izvedenci obravnavali televizijsko in druge audiovizualne komunikacije s kazenskega, civilnega in publicističnega vidika.

Odprtja zasedanja se bo udeležil med drugimi tudi obrambni minister Giovanni Spadolini, iz Francije pa je najavljen prihod predsednice francoskega kasacijskega sodišča Simone Rozès.

Vprašanje svetovalca Parovela županu

Je upravljanje Male dvorane gledališča Verdi brezhibno?

Občinski svetovalec Gibanja za Trst Parovel je naslovil na župana Richettija pismeno vprašanje o načinu upravljanja Male dvorane gledališča Verdi, ki je last tržaške občine, a jo je leta s pogodbo iz leta 1969 izročila v upravo Krožku za kulturo in umetnost (njegov predsednik je demokristjan Giorgio Tombesi). V 3. paragrafu pogodbe piše, da ima Krožek pravico, ob privoljenju občinske uprave, da daje — v posebnih primerih in začasno — prostore na razpolago tudi drugim zasebnim ustanovam in združenjem, pri čemer pa lahko zahteva le povračilo »živihi« stroškov (luč, ogrevanje, čiščenje itd.).

Na osnovi nespornih in dokumentiranih dokazov Parovel ugotavlja, da Krožek zahteva od drugih ustanov okrog tri štiristo tisoč lir za poldnevno najetje prostorov, kar po njegovem mnenju ne more biti le znesek za kritje stroškov, temveč tudi dobiček, ki si ga Krožek odšteje, pa čeprav na račun javnih prostorov. Tako ravnanje je v nasprotju s pogodbo, pa tudi z nameni tržaške občine, ki je z njo bržkone želela olajšati mestne organizacije pri razpolaganju z dvorano. Parovel zato zahteva od župana, naj preveri, kakšne tarife je Krožek apliciral od pogodbe do danes, kolikšen je njihov letni znesek in če se le-ta bliža vsoti 2.200.000, kolikor znaša letna najemnina, ki jo Krožek

plačuje občini. Nadalje Parovel zahteva davčno in sodno preverjanje o pravilnosti takega postopanja ter nazadnje sprašuje občinski odbor, kako je do sedaj nadzoroval upravljanje dvorane in kako misli braniti svoje interese.

Prijavnice za natečaj »Foto Trst 80«

V Tržaški knjigarni so zainteresiranim na razpolago pravilniki in prijavnice za udeležbo na 3. fotografiskem natečaju, ki ga prireja »Foto Trst 80«. Vsi, ki bi se želeli udeležiti natečaja, lahko sodelujejo z diapozitivi ali črno-belimi slikami (v dolžini od 20 do 40 cm). Slike ali diapozitive morajo oddati na naslov »Foto Trst 80« — Ul. sv. Franciška 20 pri ZSKD 34133 Trst, in sicer od 12. do 24. novembra ob uradnih urah, ob petkih pa od 20. do 22. ure.

Natečaj je namenjen vsem fotoamaterjem iz Furlanije - Julijske krajine, predvajanje, nagrajevanje in odprtje razstave pa bo 15. decembra ob 19.30 na sedežu v Ul. sv. Franciška štev. 20.

● Jutri bo na sedežu Združenja tržaških esperantistov v Ul. Trento 1 ob 20. uri prof. Ariella Colombin predavala o gledališču Marjorie Boulton.

Priplula je včeraj zjutraj

V Trstu velika danska jadrnica

Včeraj zjutraj je priplula v Trst velika jadrnica (nekateri jo imajo za najlepšo na svetu) danske vojne mornarice, ki ima posadko skoraj sto mornarjev in kadetov, bodočih oficirjev tamkajšnjega vojnega in tudi trgovskega brodoma. Jadrnica »Danemark«, ki je zasidrana ob Pomolu Bersaglieri, bo ostala v našem mestu nekaj dni. Kapitan Kaare Foshammer se bo danes zjutraj srečal z županom Richettijem in s prefektom Marrosujem, že včeraj pa ga je sprejel komandant pristaniškega poveljstva.

V nedeljo javna manifestacija KPI o deležu komunistov v odporništvu

Član vsedržavnega tajništva KPI sen. Ugo Pecchioli bo slavnostni govornik na javni manifestaciji o deležu komunistov v odporniškem gibanju, ki bo v nedeljo v dvorani kina Cristallo v Ul. Ghirlandaio. Manifestacija, ki se bo začela ob 10.30, nosi naslov »Komunisti v odporništvu: Frausin, Gigante, Tonelli — tri zlate medalje, mučeniki v Rižani pri Sv. Soboti«. Poleg Pecchiolija bodo govorili tudi posl. Marija Bernetič, Mario Colli, posl. Mario Lizzero in sen. Paolo Sema.

Pomen in vsebino manifestacije bo pokrajinsko tajništvo KPI orisalo na tiskovni konferenci, ki bo jutri zjutraj ob 11. uri na sedežu partije v Ulici Capitolina.

O novi ceni mleka pri hlevu

Kot smo že poročali v včerajšnji številki, bo mleko od sobote dražje. Po sklepu odbora za cene bo stal liter pasteuriziranega mleka odslej 930 lir. V utemeljitvi sklepa je rečeno, da je povešek potreben, ker so se povišali proizvodni stroški.

Ob tem pa velja zabeležiti nekaj pripomb, ki zadevajo ravno proizvodne stroške. Vemo, da je mleko eno osnovnih živil široke potrošnje in da je zato prav, da je njegova cena pod stalnim nadzorstvom, vemo pa tudi, s kakšnimi problemi se srečujejo naši proizvajalci — živinorejci, zlasti in tržaški pokrajini.

Že pred dobrim letom je stekla razprava o tem, da je treba priti proizvajalcu naproti. Vendar so tudi v tem primeru nastopile običajne zamude pri dokončnih odločitvah, tako da je prišlo šele letošnjega aprila do sklepa o povišanju cene mleka pri hlevu. Tedaj se je namreč sestala na deželnem odborništvu za kmetijstvo posebna komisija, ki jo sestavljajo predstavniki industrije in proizvajalcev tega sektorja, in se dogovorila za ceno pri hlevu v višini 545 lir na liter, to je bornih 15 lir več kot prej. Toda sporazum je obsegal tudi člen o zamrznitvi te cene do trenutka, ko se bo povišala tudi maloprodajna cena mleka.

Tako je bilo treba čakati spet nekaj mesecev, da je medministrski odbor za cene odobril predlog pokrajinskega odbora. Sprememba bo, kot rečeno, stopila v veljavo v soboto, 20. oktobra in tedaj bo dejansko stopil v veljavo tudi aprilski dogovor o novi ceni mleka pri hlevu, ki pa prav gotovo ne bo še rešil proble-

mov, s katerimi se soočajo naši živinorejci vsa ta leta.

UIL o železarni Terni

Takojšnje investicije za preureditev plavža za proizvodnjo surovega železa in ohranitev delovnih mest — to sta glavni zahtevi, ki so ju iznesli na sestanku kovinarjev sindikata UIL v zvezi s škedenjsko železarno Terni. Sindikat kovinarjev UILM poziva nadalje politične sile, da se angažirajo za železarno Terni, da ne bo Trst spet ob pomemben proizvodni obrat. Pogajanja o »usodi« železarne se bodo medtem nadaljevala v torek, 23. oktobra.

Punciranje tudi uradno odpravili

Finančno ministrstvo je s posebnim odlokom dokončno odpravilo punciranje, ki je bilo uvedeno leta 1923 s kraljevskim dekretom o »finančnih določilih za nove province Trst, Trento in Zadar«. Stari način žigosanja z dobro znanim vtiskalom je bil v rabi pri tržaškem uradu za registracijo državnih žigov, z liberalizacijo uporabe kolekov pa je punec postal seveda odvečen in po 60 letih je bil odložen v predal.

● Enotno pokrajinsko tajništvo tekstilnih delavcev sklicuje za jutri skupščino vseh delavcev in delavk tržaške Punta Olmi, ki so v posebni dopolnitvi blagajni. Skupščina bo ob 9. uri na sedežu CGIL v Ul. Pondares 9.

Turnir v remiju pri Skupnosti-družini

V prostorih Skupnosti - družine na Opčinah bodo v soboto priredili turnir v kartah. Pobuda je v prvi vrsti namenjena handikapiranim in bo potekala že drugo leto zapored. Gre za drugi memorial »Paolo Donaggio« v remiju, ki ga prireja skupina »Esperienza comunitaria« v sodelovanju z opensko Skupnostjo - družino.

† V 85. letu starosti nas je zapustila naša draga mama

Marija Jerjan
vd. Smotlak

Pogreb bo danes, 18. t.m., ob 13. uri iz hiše žalosti v Dolini št. 207.

Žalostno vest sporočajo: otroci, neveste, vnuki ter drugo sorodstvo.

Dolina, Bazovica, 18. oktobra 1984
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Pogreb dragega
Ferda Kokošarja

bo danes, 18. t.m., ob 8.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališču Sv. Lovrenc pri Libušnjah (Kobarid).
Žena Olga in sorodniki

GLASOVNICA ZA ODDAJO

DOBER GLAS

GRE

V DEVETO VAS

Glasujem za — kantavtorja _____

ansambel _____

MOJ NASLOV: _____

Pred nedavnim v Milanu

Dijaki Strokovnega zavoda na razstavi o računalništvu

Dijaki Strokovnega zavoda J. Stefan pred računalnikom za risanje

Kdor se zanima za računalništvo in informatiko (in teh je vedno več tudi pri nas), je imel pred nedavnim dve izjemni priložnosti, da je poglobil svoje znanje o kompjuterjih in njihovem stalnem in hitrem razvoju. Ti dve priložnosti sta bili razstavi o računalništvu v Milanu in v Ljubljani. Na tržišču dobivamo namreč iz leta v leto vedno bolj popolne kompjuterje, ki lahko opravljajo najrazličnejše naloge in rešujejo zapletene matematične probleme s takšno hitrostjo, da steče skozi računalnik v eni sekundi na tisoče operacij, za katere bi drugače rabili mesece in mesece dela. Razstavi v Milanu in Ljubljani sta dokaj nazorno pokazali, v kakšno smer gre tehnološki razvoj in v kakšno smer mora istočasno tudi izobraževalni sistem.

V tem okviru velja omeniti pobudo Zavoda za industrijo in obrt Jožef

Stefan, ki je omogočil dijakom, da so si ogledali milansko razstavo. Obisk je organiziral profesor kemije Pavel Čok, ki ima v Trstu predstavništvo računalnikov tvrdke Cromemco. Omenjena tvrdka je namreč na milanskem velesejmu razstavljala računalnike, ki so programirani za risanje tehničnih načrtov in reklame. Zanimivo je, da je Čokov sodelavec, ki je med drugim obdarjen z umetniško žilico, prvi v Italiji izdelal risani film s pomočjo računalnikov.

Ogled milanske razstave je vsekakor zanimiva in spodbudna pobuda in upati je, da bo v prihodnje mogoče prirediti podobne razstave tudi pri nas, kar bi prav gotovo prispevalo k večjemu razvoju računalništva tudi v našem mestu in obenem odprlo tudi nove možnosti zaposlitve za mlade.

Asfaltiranje mostu pri Frankovcu

V torek popoldne so pričeli z asfaltiranjem novega mostu čez Glinščico, na poti, ki pelje iz industrijske cone v Frankovec. Stari most bodo, kot znano, podrli, novi most pa odprli za promet, potem ko ga bodo preizkusili s težnico. V načrtu je tudi asfaltiranje poti skozi Frankovec

Zbor »L. Bratuž« na zborovski reviji v Trstu

V soboto, 20. oktobra, ob 20.30 bo v gledališču Cristallo v Trstu III. deželna zborovska revija, ki jo prireja USCI (Zveza italijanskih zborovskih društev), Poleg zborov »Polifonico Triestino« iz Trsta, zbora »Panarie« iz videmske pokrajine, »Martianus« iz pordenonske pokrajine in »Vox Julia« iz Ronk, bo kot gost nastopil tudi slovenski pevski zbor »Lojze Bratuž« iz Gorice.

Spominska svečanost ob 40-letnici Rižarne

KPI prireja v nedeljo, 21. oktobra, ob 10.30 v dvorani Cristallo v Trstu spominsko svečanost ob 40-letnici Rižarne. Slavnostni govornik bo član vsedržavnega partijskega tajništva Ugo Pecchioli, posegli pa bodo tudi Marija Bernetič, Mario Colli, Paolo Sema in Mario Lizzero. Predsedovala bosta pokrajinski tajnik Ugo Polli in deželni svetovalec Boris Iskra.

Mali tabor starih v Bazoviškem domu

Kdor je sledil letošnjemu Taboru 84 na Opčinan, je gotovo slišal za prireditev »Mali tabor starih - Beseda 84«.

Tako je naslov igri, oziroma lepljenki, ki posnema družabne večere iz dobe čitalnic, kjer so fantje in dekleta z zanosom peli in recitali.

To lepljenko pesmi, postavljenih tudi v dialekt, so skrbno pripravili starejši člani openske dramske skupine.

Jutri, v petek, 19. t.m., ob 20.30 bodo gostje KD Lipa v Bazoviškem domu. (sk)

V SOBOTO V ŠKEDNJU Večer o Sahari

Kulturno društvo Ivan Grbec v Škedenju priredi v soboto, 20. oktobra, ob 20.30 zanimiv in poučen večer: dr. Adriano Sancin bo ob zasloni diapozitivov predaval o Sahari. Sancin, ki je Škedenj, se že mnogo let uspešno bavi s fotografijo in je v tem priznan strokovnjak. Sedaj pripravlja študijo o pomorskih lazaretnih.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

Kulturni dom

OTVORITVENA PREDSTAVA
JUBILEJNE 40. SEZONE

Anton Tomaž Linhart
**TA VESELI DAN
ALI MATIČEK SE ŽENI**

komedija v dveh delih
(petih dejanjih)

Režija: **JOŽE BABIČ**

DANES, 18. oktobra, ob 9.30 (za šole),
ob 20.30 — ABONMA RED E - mladinski v četrtek
JUTRI, 19. oktobra, ob 10. uri (za šole),
ob 16. uri — ABONMA RED I - mladinski
v soboto, 20. oktobra, ob 10. uri (za šole),
ob 20.30 — ABONMA RED F - druga sobota po premieri
v nedeljo, 21. oktobra, ob 16. uri — ABONMA RED G - popoldan na dan praznika

Vpisovanje abonmentov ob delavnikih od 10. do 12. ure ter od 18. do 20. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 040/734-265 — 734-269.

Prosimo cenjene abonente, da čimprej dvignejo izkaznice pri blagajni Kulturnega doma.

gledališča

SSG

Nadaljuje se vpisovanje v Baletno šolo SSG v dopoldanskih urah v Kulturnem domu.

TEATRO STABILE

Gledališka sezona 1984-85. Pri blagajni gledališča je na razpolago še nekaj abonmajskih mest.

AVDITORIJ

Danes, 18. t.m., ob 9.30 predstava za šole. Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine predstavlja »Varietè« s skupino Podreccovih lutk. Informacije in rezervacije v tajništvu gledališča, tel. št. 567-201 int. 29-31.

Danes, 18. t.m., v okviru ciklusa »I giovedì del teatro« srečanje z Danielem Mazzucato, Sandrom Massiminijem, Francom Nebbio in Giorgiom Pressburgerjem. Vstop, prost za abonente in goste.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA Velika dvorana

Jutri, 19. oktobra, ob 20. uri: koncert simfonikov RTV Ljubljana. Zeleni abonma in izven.

Okrogla dvorana

V nedeljo, 21. t.m., ob 20.30: Raymond Queneau »Vaje v slogu«.

Srednja dvorana

Jutri, 19. oktobra, ob 20. uri: »Leta odločitve«. Svečana predstavitev novega slovenskega filma.

Mala dvorana

Danes, 18. oktobra, ob 18. in 20. uri: ciklus »Evropske filmske šole«.

SLOVENSKA FILHARMONIJA Velika dvorana

V soboto, 20. t.m., ob 19.30: Beethovnov komorni ciklus - Abonma in izven. Izvajajo člani ansambla Camerata Slovenica.

koncerti

VERDI

OPERNA SEZONA 1984-1985: Danes, 18. oktobra, ob 20. uri — red A/A — otvoritev sezone s C. Saint-Saënsovo opero »Samson in Dalila«. Dirigent Pinchas Steinberg, režiser Alberto Fassini.

Glasbena matica Trst, Ul. R. Manca 29, vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1984-85 od 15. do 17. ure.

razstave

V občinski galeriji razstavlja do 23. t.m. svoje grafike in olja tržaška slikarka Beatrice Movia.

V soboto, 20. t.m., ob 18. uri bo v galeriji Tribbio odprl razstavo miljski slikar Piero Frausin, ki bo razstavljal do 2. novembra.

V galeriji Cartesius bo v soboto, 20. t.m., ob 18. uri odprl razstavo slikar Cesco Magnolato. Razstavljal bo do 8. novembra.

V Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, razstavlja do sobote, 20. t.m., koroški slikar Valentin Oman. Ogled vsak dan od 17. do 19. ure.

V Mali galeriji Sezana bodo danes, 18. t.m., ob 18. uri odprli razstavo slikarja Pavla Medveščka.

TK Galerija, Ul. sv. Frančiška 20. Odprta je razstava eksponatov »copy art« ARS COPIANDI.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Jutri, 19. oktobra, ob 20. uri odprte razstave JOŽETA TISNIČARJA iz Slovenj Gradca. Uvodna beseda Janez Mesesnel. Na večer bomo predvajali videokasete o umetnikovem delu. Vabljeni! V galeriji na Trgu Giotti 8 razstavlja slikar Bruno Munari.

V galeriji Cartesius razstavlja slikar Pietro Grassi. Razstava bo odprta še danes, 18. oktobra.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Rovte - Kolonkovec vabi svoje člane in prijatelje na redni občni zbor, ki bo v soboto, 20. t.m., ob 19.30 v prvem sklicanju in ob 20. uri v drugem sklicanju v društvenih prostorih.

KD I. Grbec - Škedenj priredi v soboto, 20. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih predavanje z barvnimi diapozitivi »SAHARA« dr. Adrijana Sancina.

KD I. Cankar vabi v soboto, 20. t.m., ob 20.30 na gostovanje SKD Tabor - Opčine s predstavo »Mladi tabor starih - Beseda 84«. Režija Drago Gorup, pri klavirju prof. Svetko Grčić.

PD Kraški dom in uprava občine Repentabor bosta organizirala zimovanje v Logatcu od 30. decembra 1984 do 5. januarja 1985 za otroke, ki obiskujejo 5. razred osnovne šole in za dijake nižje srednje šole. Prosimo zainteresirane starše, da se javijo pri Sonji Lazar - Kralj ali naj telefonirajo na 040/227-429, vsak dan od 19. do 20. ure do vključno ponedeljka, 22. t.m.

KD Rdeča zvezda prireja v nedeljo, 21. t.m., ob 17. uri v osnovni šoli »1. maj 1945« v Zgoniku gostovanje SKD Tabor z igro »Pekel je vendar pekel«. Režija Drago Gorup. Vabljeni!

Odsek otroške folklore KD Rdeča zvezda - Salež sporoča, da bo prva vaja jutri, 19. oktobra, ob 16.15 do 17. ure v osnovni šoli »1. maj 1945« v Zgoniku. Vabljeni vsi otroci, ki obiskujejo osnovno in srednjo šolo.

KD Lipa - Bazovica vabi jutri, 19. t.m., ob 20.30 v Bazoviški domu na predstavo »MALI TABOR STARIH - BESEDA 84«. Izvajajo člani SKD Tabor z Opčin.

kino

Ariston 16.00 — 22.00 »Pauline na plaži«. Režija Eric Rohmer. Prvi film v novi sezoni Cappelle Underground (samo danes).

Eden 15.30 — 22.10 »Veronique, quella porcacona di mia moglie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 16.30 — 22.15 »Indiana Jones e il tempio maledetto«. Harrison Ford. Excelsior 17.00 — 21.00 »C'era una volta in America«. Režija Sergio Leone. Robert De Niro.

Nazionale Dvorana št. 1 16.00 — 22.00 »Metropolis«.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.10 »Scuola di polizia«.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.15 »L'innocenza impudica di Nadia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 17.15 — 22.15 »Greystoke - La leggenda di Tarzan, il signore delle scimmie«. C. Lambert.

Mignon 16.30 — 22.15 »Maria's Lover«. Nastasia Kinsky, John Savage, Robert Mitchum, Keith Carradine. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Aurora 16.30 — 22.00 »La chiave dell'amore«. Luis G. Berlanga.

Capitol 16.30 — 22.00 »Vediamoci chiaro«. E. Giorgi, J. Dorelli.

Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 »Destructors«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Arancia meccanica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Radio 15.30 — 21.30 »Le super mogli«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.00 — 22.00 »Fuga di mezzanotte«.

izleti

60- in 65-letniki in Veseli godci iz Boljuna obveščajo vse izletnike, da bo odhod v Furlanijo v nedeljo, 21. t.m., ob 7.30 z Gorice v Boljuncu.

Združenje Union Podlonej - Sv. Ivan prireja enodnevni izlet dne 3. novembra (sv. Just) v Goriška brda. Po kosilu vam bomo postregli s pečenim kostanjem. Informacije in vpisovanje v Ul. Valdirivo 30 (2. nad.) od 17. do 19. ure, tel. 040/732-858.

razna obvestila

Sekcija zveze borcev Boljuncem vabi člane in simpatizerje na masovni sestanek, ki bo danes, 18. oktobra, ob 20. uri na sedežu na Gorici.

šolske vesti

Ravnateljstvo liceja F. Prešeren sporoča, da bodo volitve razrednih svetov v ponedeljek, 22. t.m. Dijaki: zborovanje med 2. in 3. šolsko uro, volitve med 4. in 5. šolsko uro. Starši: zborovanje ob 18. do 20. ure, volitve ob 20. do 22. ure.

čestitke

Včeraj je praznoval PETER SANCIN 2. rojstni dan. Kolikor zvezdic na nebu žari in kolikor cvetic na svetu cveti, toliko sreče ti Irina želi skupno z mamo in tatkom.

včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 18. oktobra
LUKA

Sonce vzide ob 6.26 in zatone ob 17.14 — Dolžina dneva 10.48 — Luna vzide ob 23.25 in zatone ob 14.33.

Jutri, PETEK, 19. oktobra
ETBIN

Vreme včeraj: temperatura zraka 14,2 stopinje, zračni tlak 1025,6 mb rahlo raste, brezvetrje, vlaga 56-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Cristina Giardina, Vincenzo Aliotta, Pamela Tedesco.

UMRLI SO: 83-letni Mario Castelli, 101-letna Valeria Tomel vd. Gorlato, 69-letni Severino Piccinin, 65-letni Luigi Corrente, 79-letna Maria Dezzoni.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg Garibaldi 5. Ul. dell'Orologio 6, Ul. Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Opčine, Milje (Mazzini drevored 1). (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Opčine, Milje (Mazzini drevored 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljuncem: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrezina: tel. 200-121, Sešljan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

DRUŽINA išče slovensko vzgojiteljico za poučevanje predšolskega otroka. Dobri pogoji. Tel. 68698 med 13. in 14. uro.

MLAD SLOVENSKI PAR išče hišo, tudi potrebno obnovitve, na zahodnem Krašu. Telefonirati v večernih urah na št. 040/225-081.

PRODAM fiat 500 po zelo ugodni ceni. Tel. ob urah kosila na št. 040/220-488.

PRODAM skoraj novo stanovanje pri Sv. Ivanu: 2 sobi, kopalnica, dnevna soba, majhna kuhinja, 2 shrambi, balkon in box za avto. Tel. ob urah obedov na št. 040/567-939.

MATEMATIKO in fiziko inštruirajo izkušen profesor. Telefon 003865-21972.

PRODAM gramofon Lenco - L133, nikoli rabljen z originalno glavico Lenco - M100 za 65.000 lir. Tel. na št. 0481/83535.

PRODAM harmoniko Scandalli, 96 basov, 3. in 5. glas, v odličnem stanju. Tel. 0481/31189 ob uri kosila in večernih urah.

PRODAM otroško posteljico, voziček in box. Tel. 730-495.

KOZMETIČNI SALON RUŽICA - Boljuncem 378 obvešča cenjene stranke, da salon deluje s sledečim urnikom: od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah zaprt. Tel. 040/228-313.

PODARIM tigrastega dobro vzgojenega mucka. Telefonirati v večernih urah na št. 274-995.

KLAVIR v dobrem stanju nujno potrebujemo za pevske vaje zbora I. Gruđen. Telefonirati v popoldanskih urah na št. 299-509, 299-260 ali 299-795.

17-LETNIK z enoletno prakso kot mizarški vajenec išče zaposlitev. Telefonirati v popoldanskih urah na tel. št. 225-796.

PRODAM FIAT 500 v dobrem stanju. Tel. 62776 ob urah kosila.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

menjalnica

17. 10. 1984

Ameriški dolar	1.900.—
Kanadski dolar	1.420.—
Švicarski frank	749.—
Danska krona	169.—
Norveška krona	212.—
Švedska krona	216.—
Holandski florint	543.—
Francoski frank	199.—
Belgijski frank	27.50
Funt sterling	2.300.—
Irski sterling	1.900.—
Nemška marka	615.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.420.—
Grška dramma	14.—
Debeli dinar	9.10
Drobni dinar	8.40

BCEB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.

TRST - ULICA FILZI 10 - ☎ 61-446

GROZDJE ZA VINO

SUPERORTOFRUTTICOLO — Trg Cagni 1
(zadnja postaja št. 19) TELEFON 81-03-21

SAMO IZBRANO BELO IN ČRNO GROZDJE

ženska in njen svet

Zakaj ženske zbolijo bolj pogosto od moških

Čemu so danes ženske bolne? Vprašanje, ki še zdaleka ni tako navno kot je lahko videti na prvi pogled, so si zastavili strokovnjaki, ko so pregledali statistike o zdravstvenem stanju žensk in moških v tako imenovanem razvitejšem svetu. Statistični podatki namreč neizpodbitno trdijo, da živijo ženske dlje kot moški. Vendar pa se morajo na dolgi in naporni življenjski poti večkrat ustaviti od moških in v te prisilne postanke jih privede bolezen, fizična ali psihična.

To resnico so namreč spet razgalile koristne in izredno priljubljene statistike, ki so nesporno dokazale, da gredo ženske veliko večkrat k zdravniku kot moški. Presenečenje nad to ugotovitvijo je bilo precejšnje: ženske namreč ne rojevajo več tako pogosto kot nekoč, ko so bili prav porodi ali njihove posledice med najbolj pogostimi vzroki ženske mortalitete. Tudi razne zapovedi v zvezi z oblačenjem ali obnašanjem jim ne ogrožajo več zdravja ali celo življenja, vzroke za tako pogosto obolenje je bilo treba torej iskati drugje.

Zelo natančnega raziskovanja se je med drugimi lotila tudi nemška klinična psihologinja Melanie Altpeter-Becüwe. Ugotovila je, da so korenine ženske ranljivosti in splošnega ženskega rahlega zdravja v duševnosti žensk. Na žensko duševnost vplivajo vsi mogoči pritiski, navadno pa se vse začne že ob rojstvu. Vseeno še ni tako redek pojav, da se starši ne razveselijo rojstva deklice; za take starše pa je istočasno samo moški vzor moči, zdravja, uspešnosti in dejavnosti. Ženskemu svetu pa sta namenjena slabotnost in podrejenost: v takem okolju deklica potlači vase vsakršno napadalnost, kar pomeni, da je ne sprošča, temveč se v njej kopiči do nastopa bolezenskih znakov. Sicer pa, pravi psihologinja, je veliko bolje, če pride do obolenja, ker se vsaj nekaj energije sprosti. Istočasno pa bolna ženska vzbuja sočutje, v skladu z ljudsko modrostjo, da se ženske itak vedno po malem bolne, medtem ko ženska, ki bi začela besneti, za današnjo, oziroma za vsakršno, družbo ne bi bila sprejemljiva.

Raziskave in izkušnje so privedle še do naslednjih ugotovitev: dekletce, ki mu v drugem letu življenja primanjkuje spodbude, utegne odrasti v nevrotično žensko, ki se bo bala slehernega tveganja, se ne bo znala nikoli odločiti, bo preveč pridna, zraven pa še na moč preplašena. Tisto dekletce, ki ga vzgojitelj zatirajo v četrtm letu starosti, je v nevarnosti, da se je bo kasneje tudi lotevala histerija. Na videz bo sicer

spontana in impulzivna, prekipovala bo od živahnosti in zlahka bo navezovala stike z vsemi. Toda ne bo morala prevzemati odgovornosti, ne bo se sprijaznila z dejstvom, da česa ne sme ali more storiti, poleg vsega pa bo vedno hotela vse doseči pri priči.

Vsako starostno obdobje ima potem specifične probleme, ki pa jih seveda ženska premaguje glede na tako imenovano izhodično pozicijo. V vseh starostnih obdobjih pa ženske veliko bolj kot moške mučijo depresija, hudi glavoboli in nespečnost; istočasno pa jim povzročajo skrbj prevelika ali premajhna telesna teža ter vrsta ženskih boleznj. Psihologinja Altpeter-Becüwe ugotavlja, da so vzroki večkrat v dejstvu, da mora ženska veliko bolj odločno posegati v to, kar naj bi bila njena usoda, od moških. Moški namreč nekako sledijo načrtani poti, samo po sebi je umevno, da se bodo zaposlili, oženili, imeli otroke in tako naprej. Za ženske ne: po eni strani jih vloga krhke samičke, ki se trudi prilagajati moškemu, zelo utruja in ima posledice na zdravju, po drugi strani pa jo stane veliko napora vključevanje v družbeni delovni proces. Še veliko več fizičnega in psihičnega napora pa zahtevajo od ženske, če ima otroke, za katere je navadno v obeh ljudeh, še vedno edina odgovorna.

Če vzamemo prispodobo iz športnega sveta, je ženska velikokrat podobna tekaču na startu, ki je ves čas pripravljen, v tek pa se ne pozone; tako se v njem, kot v ženski, ki omahuje med odločitvami ali pa ne more biti kos vsem odgovornostim, ne more nikoli sprostiti napetost.

Iz stresa pa se lahko rodijo najrazličnejše bolezni, najhujše pri vsem tem pa je, da se velikokrat ženska sama krivi, da je zbolela, da ni več kos nalogam. Ob vsem tem pa jo reklame stalno opominjajo na to, kakšna bi morala biti (in sama je tudi vsaj malo prepričana, da bi morala vsaj delno biti takšna): uspešna v poklicu, zmeraj urejena, organizirati bi si morala poklic in delo v družini, vzorno vzgajati otroke, ter končno poskrbeti bi morala še za dobro počutje in zdravje vseh družinskih članov. Zraven pa biti dobre volje, sproščena in nežna: kdor tega ne zmore, ni »prava ženska«, in zanimivo je, pravi nemška psihologinja, da se ženske same najprej prepričajo, da so »neuspešnice« in predvsem krive, pa za karkoli. Nekaj je treba spremeniti, pravi še Melanie Altpeter-Becüwe, najbolje bi bilo, ko bi ženske začele pri samih sebi, in tokrat zares in brez občutkov krivde. (bip)

V sodelovanju z založniškim podjetjem Radniška štampa, je Državna založba izdala v prevodu Frančka Šafarja tretjo knjigo Edvarda Kardelja iz serije pod skupnim naslovom Brionske diskusije.

Knjiga je posvečena sistemu in družbeni kontroli cen. Prvi dve knjigi

»Novi glasovi«
v Castrocaru

FORLİ — Lorena Biolcati iz Novare (pevka v nekem milanskem ansamblu), Laura Landi (pevka v glasbeni skupini), Milvio Cardellini (grafični delavec) so zmagovalci 27. natečaja za »nove glasove« v Castrocaru. Vsi so stari štiriindvajset let, prestali pa so ostro selekcijo, saj se je v finale prerinilo deset posameznikov oziroma skupin, podrobneje — štirje moški, štiri ženske in dva ansambla.

To so torej nove zvezde na nebu italijanske lahke glasbe, ki so se izkazale na tem tradicionalnem festivalu. Na večeru, ki ga je vodil Valerio Merola, sta kot »botere« in »botrice« nastopila tudi Renato Zero in igralka Dalila di Lazzaro, ki se je prvič predstavila kot pevka.

Celoten večer je posnela tudi italijanska TV.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	
10.00	Televideo
12.00	Dnevnik 1 - Kratke vesti
12.05	Pronto... Raffaella? - opoldanska oddaja
13.25	Vremenska napoved
13.30	Dnevnik
13.55	Dnevnik 1 - Tri minute...
14.00	Pronto Raffaella? - zadnji poziv
14.05	Il mondo di Quark: Vesolje - 13. in zadnji del
15.00	Ital. kronike - kronike motorjev
15.30	Šola in vzgoja: Zgodovina sicilijanskega voza
16.00	Jackson Five - risanka
16.25	Per favore, non mangiate le margherite - TV film
17.00	Dnevnik 1 - Kratke vesti
17.05	Barriere - 7. nadalj.
18.00	Tuttilibri - tedenska knjižna oddaja
18.30	Taxi - TV film
19.00	Action now: ta nora, nora Amerika - 14. oddaja
19.35	Almanah in Vremenska napoved
20.00	Dnevnik
20.30	G. B. Show n. 3 - variete z Ginom Bramierijem
21.50	Una notte d'estate - 1. del filma Igrajo Gene Rowlands, John Adames, Basilio Franchina
22.40	Dnevnik
22.45	Una notte d'estate - 2. del filma
23.55	Dnevnik 1 - Zadnje vesti
Drugi kanal	
10.00	Televideo
12.00	Che fai mangi? - Oddaja o prehrani
13.00	Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.25	Dnevnik 2 - Ambient
13.30	Capitol - TV nadalj.
14.30	Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.35 - 16.00	Tandem - aktualnosti, igre in zanimivosti
Indovina chi sono io? - nagradno tekmovanje	
16.00	Il mistero della settimana strada TV film.
16.55	Due e simpatia
Il circolo Pickwick - 9. nadalj.	
17.30	Dnevnik 2 - Kratke vesti
17.35	Iz parlamenta
17.40	I ragazzi della valle misteriosa - 9. nadalj.
18.05	La volpe e la lepre - risanka
18.20	Dnevnik 2 - Sportne vesti
18.30	L'ispettore Derrick - TV film
Meteo 2 - Vremenska napoved	
19.45	Dnevnik 2 - Vesti
20.20	Dnevnik 2 - Sport
20.30	Cuore - 3. epizoda
21.35	Naumachos - TV film
22.25	Dnevnik 2 - Vesti
22.40	Dnevnik 2 - Sportne vesti
Dnevnik 2 - Zadnje vesti	
Tretji kanal	
16.55	Šola in vzgoja
16.45	Piccola storia della musica - 19. oddaja
17.00	Dadaumpa: Canzonissima 1960
18.15	L'Orecchiocchio - Glasbena oddaja
19.00	Dnevnik 3
19.30	Dnevnik 3 - Deželne vesti
20.05	Šola in vzgoja: Renee Reggiani: Il romanzo per ragazzi - 2. oddaja
20.30	Europarade: Nastopajo Duran Duran, Cliff Richard, Elton John, Roger Daltrey
21.30	Dnevnik 3
22.05	Quintet - film
Igrajo Paul Newman, Vittorio Gassman, Bibi Andersson	

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	
9.00 - 10.35	16.25 TV v šoli
17.30	Zbis - Titove dogodivščine
17.50	Slovenska ljudska glasbila in godci: Bordunske citre
18.25	Posavski obzornik
18.40	Pustolovščina: Mali princ - otroška oddaja
19.26	Drevnik I
20.00	Citaceia - TV nadaljevanka
20.55	Mednarodna obzorja - Nikaragva: Pet let po revoluciji
21.55	Dnevnik II in poročilo s seje CK ZKJ
Zagreb	
16.50	TV v šoli
17.45	Kaj otroci vedo o rojstnem kraju
18.45	Gledalec - urednik - zabavna oddaja
19.30	Dnevnik
20.00	Teme in dileme - notranjepolitična oddaja
20.55	Marnie - film A. Hitchcocka
Koper	
14.00	in 16.30 Odprta meja - oddaja v slovenščini
V današnji ODPRTI MEJI bo na sporedu oddaja o pobudi za odpravo dvojezičnega šolstva na avstrijskem Koroskem.	
17.00	TV poročila
17.05	TV šola: Kako se počutiš? - dokumentarec
18.35	Medical center - TV film
19.30	TVD Stičišče
19.50	Meje neznanega - dokumentarna serija
20.25	Ellery Queen - TV film
21.10	32. mednarodni gorski festival mesta Trento »Cima grande 1963 - 1983«
21.55	Turistični vodič
22.05	TDV Vse danes
22.15	Videomix - glasbena oddaja v živo z glasbenimi željami in nagradnimi igrami

ZASERNE POSTAJE

CANALE 5	
8.30	In casa Lawrence - TV film
9.30	Incontro sotto la pioggia - film
11.30	Help - nagradno tekmovanje
12.10	Bis - nagradno tekmovanje
12.45	Il pranzo è servito - nagradno tekmovanje
13.25	Sentieri - TV roman
13.25	General Hospital - TV roman
14.25	Una vita da vivere - TV roman
16.25	Il mondo degli animali - dokumentarec
17.00	Galactica - TV film
18.00	Tarzan - TV film
19.00	I Jefferson - TV film
19.30	Zig Zag - nagradno tekmovanje
20.25	Superlflash - nagradno tekmovanje, ki ga vodi Mike Bongiorno
23.00	Lou Grant - TV film
RETEQUATTRO	
8.30	Mary Tyler Moore - TV film
9.00	Grazie per quel caldo dicembre - film
10.50	Mammy fa per tre - TV film
11.15	Samba d'amore - novela
12.00	Febbre d'amore - TV film
12.45	Alice - TV film
13.15	Mary Tyler Moore - TV film
13.45	Tre cuori in affitto - TV film
14.15	Fiore selvaggio - novela
14.50	La magnifica preda - film
16.30	Mammy fa per tre - TV film
17.00	La regina dai mille anni - risanka
17.20	Master i dominatori dell'universo - risanka
17.50	Febbre d'amore - TV film
18.45	Samba d'amore - novela
19.30	New York New York - TV film
20.30	Quando chiama uno sconosciuto - film
22.20	Caccia al 13 - športna rubrika
22.50	Quincy - TV film
23.30	Equus - film
ITALIA 1	
8.30	La grande vallata - TV film
9.30	Jennifer: storia di una donna - film
11.30	Giorno per giorno - TV film
12.00	Agenzia Rockford - TV film
13.00	Bim Bum Bam - otroška oddaja
14.00	Deejay Television - glasbena oddaja
14.30	La famiglia Bradford - TV film
16.00	Bim Bum Bam - otroška oddaja
17.40	Wonder Woman - TV film
18.40	Charlie's Angels - TV film
19.50	Lady Georgie - risanka
20.25	Bluff - Storia di truffe e di imbrogli - film
22.30	Variety - zabavna oddaja
23.30	Sport
Ob koncu: Quando i mondi si scatenano - film	
TELEPADOVA	
14.00	Marcia nuziale - TV film
14.30	Mama Linda - novela
15.00	Hero High - risanka
15.30	Diario Italia
16.00	Grizzly Adams - TV film
19.30	Mama Linda - novela
20.20	Anche i ricchi piangono - novela
21.20	Evita Peron - TV nadaljevanka
22.30	Petrocelli - TV film
23.30	Poliziotto di quartiere - TV film
00.30	A ciascuno il suo destino - film
TRIVENETA	
13.00	The Great Detective - TV film
14.00	Dražba
15.00	La confessione del filibustiere Felix Krul - film
16.30	La campana tibetana - TV nadaljevanka
19.00	The Great Detective - TV film
20.30	Una ragazza di Praga - film
22.00	I pionieri di Algoa Bay - TV film
TELEFRIULI	
15.30	Capitan Apache - film
18.00	Longbridge Story - TV film
19.30	Veronica il volto dell'amore - TV film
20.30	Milano calibro 9 - film
22.25	Proibito fumare - film

RADIO

RADIO TRST A	
7.00, 13.00, 19.00	Radijski dnevnik;
8.00, 10.00, 14.00, 17.00	Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba, Koledar; 8.10 Od Milj do Devina; 8.40 Slovenska lahka glasba; 9.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Zapiski na robu; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12.00; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Radijsko popoldne: Povejmo v živo; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriškem valu; 16.30 Glasbeni listi; 17.10 Zadnji sklop: Mi in glasba; 18.00 Kulturna srečanja; 18.20 Glasbena priloga.
RADIO OPČINE	
Oddaja na naslednjih frekvencah 99,100, 90,600, 98,800 Mgh	
Do 10.00 Glasba; 10.00 Za vsakogar nekaj; do 15.00 Glasba; 15.00 Nekaj narodne zabavne glasbe; 18.00 Gremo v gledališče; do 19.00 Glasba; Te zaima tvoja prihodnost...; Dalje glasba za vse okuse.	
RADIO KOPER (Slovenski program)	
6.30, 13.30, 14.30, 17.30	Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 13.00 Danes na valu radia Koper; Med glasbo; 13.40 Utrinki iz zamejstva: tamburaški ansambel France Prešeren iz Boljunca; 14.40 Zanimivost; Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Radijska porota; 17.35 Iz zborovske zakladnice madžarskih skladateljev; 18.00 Zaključek programov.
RADIO KOPER (Italijanski program)	
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30	Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Otvoritev; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 7.50 Grand prix; 8.45 Su e zo per le contrade; 9.15 Casadei Sonora; 9.32 Pisma Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.00 Leteči zmaj; 10.35 Vrtljak; 11.00 Kaj je novega?; 11.30 Na prvi strani; 11.45 Na tvoji strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Popoldanski program; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Zmaj - otroška oddaja; 15.45 Lov v Jugoslaviji; 16.00 Jugoslavija: turistični napotki; 18.00 Koncert; 18.45 Igra pianistka Dubravka Tomšič - Srebotnjak; 20.00 Zaključek.
RADIO 1	
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00	Poročila; 6.02 Zeleni val; 9.00 Radio anch'io '84; 10.30 Piccola Italia; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master; 15.03 Megabit; 16.00 Aktualnosti; 17.30 Radiouno Ellington '84; 18.00 Zeleni val; 18.05 Kitarist Alessio Monti; 18.30 Koncert glasbe in poezije; 19.20 Na naših tržiščih; 20.00 Cirano di Bergerac - radij. priredba; 22.00 Il coyote e la sirena; 23.05 Telefonski poziv.
RADIO 2	
6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30	Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Šola in vzgoja: Otroštvo, kako in zakaj?; 8.05 Radiodue predstavlja; 8.45 Per piccina che tu sia; 10.30 Radiodue 3131; 12.45 Tanto è un gioco; 15.00 L'abito nuovo - radij. priredba; 15.42 Omnibus; 18.32 Čas za glasbo; 19.50 Šola in vzgoja: o reklamah; 20.10 Glasbeni program; 21.00 Radiodue jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program.
LJUBLJANA	
6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00	Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije (Ljubljana, Koper, Maribor); 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Zname melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Za mlade poslušalce; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Zabavna glasba; 15.30 Dogodki in odmevi (prenaša tudi II. program); 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00 + glasba; 18.00 Minute z ansamblom Slavček; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Johannes Brahms: Sonata za klavir in violončelo v F-duru, op. 99, (Ciril Škerjanc - violončelo, Aci Bertonecelj - klavir); 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute s kvartetom godal; 20.00 Četrtek večer domaćih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer, »Severno leto« (sodobna slovaška poezija); 21.45 Lepe melodije; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Večerna podoknica; 23.05 Literarni nočno, T. S. Eliot: železniški maček; 23.15 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev.

Neresna stališča preživelih nacionalistov

Ljudi strašijo s slovensko nevarnostjo

Že preživeli in upokojeni predstavniki okostenelega nacionalizma si ne dajo miru. Po gorških zidovih so v zadnjih mesecih dali nalepiti vrsto lepakov polnih fraz proti priznanju enakopravnosti Slovincem in, kot da bi bili v starih časih, ki so že zdavnaj mimo, so jih opremili še s trobojnico z italijanskimi barvami. Kot da bi kdo ogrožal večinski italijanski značaj mesta! Tudi v številnih tiskovnih poročilih ter pismih, ki jih pošiljajo v objavo tukajšnjemu tisku grozijo s tem, da bo, s sprejetjem zakona o globalni zaščiti okrnjen italijanski značaj mesta in, kar je še najbolj podlo, da bo italijanska mladina morala pustiti delovna mesta slovenski. Tiste, ki se malo zanimajo za tako problematiko, hočejo prestrašiti podobno kot njihovi tržaški somišljeniki pred leti, da bo Trst poplavljen s Črnogorci in Bosanci če bo prišlo do izgradnje mešane industrijske cone na Krasu. No, danes te cone ni, mladi Tržačani pa morajo prav zaradi tega s trebihom za kruhom v svet.

Sicer pa podobne težave v katerih se nahaja gorška mladina, tako italijanska kot slovenska, te upokojene »bojevnike« čisto nič ne skrbiyo. Njim ne bo trda predla, saj se lahko tudi že upokojeni tudi drugače udejstvu-

jejo. Nič jih ne skrbiyo težave tržiske ladjedelnice, gorških in krminskih tovarn, vojaške služnosti. Razen seveda če ne bi tudi krivdo za to hoteli naprtiti slovenski manjšini, globalnemu zakonu, »pritiskom« z vzhoda.

Plakati pa jim niso dovolj. Bili so tudi pri zunanem ministru Andreottiju, ki pa jih najbrž ni preveč zadovoljil, če smemo verjeti poročilu, ki ga je objavil tukajšnji dnevnik, pa čeprav je v tem poročilu vse polno uradno samozadovoljnih fraz. Dali so si tudi duška, da so dali natisniti »na tisoče« izvodov osnutkov zakonov o globalni zaščiti in jih na gorški Legi nazionale delijo brezplačno vsem, ki bi se želeli dokumentirati. Lega nazionale je za to priliko vstala od mrtvih in ima spet odprto pisarno v nekdanjem Trgovskem domu. Kako to, da se ti etnično in nacionalno »čisti« ljudje ne čutijo ogrožene v stavbi, ki je bila zgrajena s tako »osovraženim« slovenskim denarjem od tako »osovraženih« Goričanov slovenske narodnosti in ki je toliko let bila prizorišče najrazličnejših slovenskih prireditvev? Ali so morali prostore »razkužiti«, da so se »očistili«?

In končno. Vedno prisotni s persom v tem dokazovanju »neumestnih

slovenskih zahtev« upokojeni inženir Egone Lodatti, ki so ga novinarski kolegi tukajšnjega »Piccola« že nekajkrat javno potisnili v kot, je tokrat napisal daljši članek v glasilu tukajšnje socialdemokratske mladine »Presenza« »V naši deželi smo priča razkrojevanju upravne ter politične realnosti zaradi pritiskov z vzhoda in zahoda.« piše omenjeni gospod. »V povojnih letih ustvarjeno sožitje je v nevarnosti zaradi dveh zakonskih osnutkov.« nadaljuje. Prvi naj bi bil po Lodattijevem mnenju zakonski osnutek o priznanju posebnih pravic jezikovnim skupnostim, ki živijo na vsem apeninskem polotoku, in med katere sodi tudi furlanska. Drugi pa naj bi bil osnutek vlade o slovenski manjšini v naši deželi.

Iz navedenega izhaja, da so imeli Lodatti in njegovi strankarski tovariši v rokah osnutek zakona, ki ga je bil pripravil prejšnji minister Romita in ki ga je moral prenesti v razpravo sedanj minister Vizzini, oba socialdemokrata (kot je znano pa je rimska vlada sklenila, da svojo zakonskega osnutka ne predstavi, da bodo le usklajevali že predložene osnutke).

Lodatti se je očitno obregnil ob nekatere točke vsebovane v tem Romitovem osnutku. Dovolj bi bilo dati

nekatero minimalne pravice prebivalcem občin Števerjan, Sovodnje in Doberdob, nikakor pa ne tistim v predmestjih gorške občine. Nobenim pa priznanje enakopravnosti slovenskega jezika z italijanskim, ki da more ostati edini uradni jezik. Proč z vsa do dvojezičnostjo, torej.

Za zaključek še nekaj. Lodatti napoveduje priziv na ustavno sodišče, če bi bil sprejet kak zakon o globalni zaščiti.

Iz vsega navedenega izhaja nekaj. V Rimu so na ministrstvu za deželno problematiko imeli že predložen osnutek zakona o naši globalni zaščiti. S tem so se soočali nekateri, najbrž predsem tukajšnji člani socialdemokratske stranke. Sicer pa tudi v tej stranki jih je veliko, ki ne soglašajo s temi ekstremističnimi stališči Lodattija in žele, da bi se vprašanje naše globalne zaščite enkrat za vselej rešilo.

Očitno pa je nekaj. Strašiti prebivalstvo s tem, da bo globalni zaščitni zakon, ki bo tu živečim državljanom slovenske narodnosti dal enakopravnost, okrnil italijanski značaj mesta, pomeni ne zaupati v prebivalstvo, večinsko prebivalstvo italijanske narodnosti. Očitno pri Legi nazionale in drugih ad hoc odbori ne zaupajo v svoje sonarodnjake. (mw)

V TRŽIČU

Razprava o združevanju prevoznih podjetij

Na zadnji seji občinskega sveta v Trziču so poleg drugih vprašanj razpravljali tudi o načrtu za združitev vseh podjetij v pokrajini, ki opravljajo javni prevoz oseb. O načrtu je govoril nekaj let, vendar je zadeva ostala nekako na pol poti. Načrtu načelno ne nasprotujejo taki rešitvi, vendar vztrajajo na tem, da bi bilo treba k ureditvi načrta preiti zelo previdno in predvsem po preučitvi vseh aspektov vprašanja.

V občinskem svetu so socialisti in socialdemokrati predstavili osnutek dokumenta, v katerem opozarjajo na nekatera vprašanja, ki bi jih bilo treba predhodno rešiti. Tako naj bi bil sedež novega pokrajinskega podjetja v Trziču, kjer je tudi že sedež konzorcija za četrto prometno območje, zahtevajo pa tudi jamstva, da ne bi bili z novo ureditvijo prikrajšani občani Tržiča in drugih občin na tem območju. Obstaja namreč bojazen, da bi se kakovost storitev, ki jih zdaj opravlja medobčinski konzorcij, s pomenjenjem storitev poslabšala.

Fotografska razstava o Izraelu

V obnovljeni Sinagogi v Ulici Ascoli bodo v ponedeljek, 22. t.m., ob 18.30 odprli fotografsko razstavo o Izraelu. Na prireditve vabita gorška občinska in pokrajinska uprava.

razstave

V foyerju Kulturnega doma je odprta razstava gorških in novogoriških slikarjev skupine »2xGO«. Odprta je vsak dan od 17. do 19.30.

razna obvestila

SPD Gorica priredi 21. t.m. pohod na Jazbine, ob odkritju partizanskega spomenika. Zbirališče ob 8.30 pri pevskem mostu, na gorški strani. Vodi Zdenko Vogrič.

Društvo nadalje obvešča, da bo 11. novembra v Ajdovščini tradicionalno martinovanje, 28. oktobra pa praznik kostanja za člane in prijatelje. Prijave za martinovanje sprejemajo na sedežu društva, vsak dan dopoldne in v trgovini Bavcon.

ŠZ Mladost iz Doberdoba prireja tečaj rekreacijske telovadbe ob sobotah od 17.00 do 18.30 v občinski telovadnici. Tečaj se bo pričel v soboto, 20. t.m.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev za Gorisko priredi 23. in 24. t.m. izlet v Trbovlje, Rogaško Slatino, Kumrovec in Zagreb (razstava kitajske umetnosti). Prijave na sedežu 15. in 16. t.m. od 10. do 12. ure.

gledališča

Danes ob 10. uri bo v gledališki dvorani v Solkanu PDG igralo Čevljarje Stanislaw I. Wlkwicz za Tehnični šolski center.

kino

Gorica

VERDI — 17.00—21.00 »C'era una volta in America«.

VITTORIA 17.30 »La porno bestia erotica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 »Conan il distruttore«.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 »Intrecci caldi e duri«.

EXCELSIOR 18.00—22.00 »L'ascesa«.

COMUNALE Danes zaprto.

Po kratki boleznj je v Vidmu umrl v 63. letu starosti trgovec

Andrej Abuja

Pogrebna svečanost bo jutri ob 11. uri v cerkvi sv. Igracija na Travniku. Vnaprej se zahvaljujemo vsem, ki bi na katerikoli način počastili njegov spomin.

Žalostno vest naznanjajo žena, in in drugo sorodstvo

Gorica, 18. oktobra 1984

V okviru Koroških dnevov

Drevi v Katoliškem domu okrogla miza o manjšinah

Z odprtjem razstave koroškega tiska in okroglo mizo o odnosih med manjšinskimi in večinskim narodom se bodo danes nadaljevale prireditve v okviru Koroških dnevov. Široko zastavljen program, s katerim predstavlja Koroška kulturna zveza iz Celovca prerez široko razvejane kulturne dejavnosti na Koroškem. Prireditve se vrstijo v Benečiji, Trstu in Gorici, kjer je gostitelj tukajšnja Zveza slovenske katoliške prosvete.

Prvi nastopi so bili že v soboto in nedeljo po raznih krajih na Goriškem. V soboto zvečer so v Števerjanu nastopili lutkarji skupine Mladje pri Koroški dijaški zvezi z lutkovno igro Zvezdica zaspanka. Igro so ponovili naslednji dan dopoldne v župnijskem domu v Doberdolu. Prav tako v nedeljo je bil v Štandrežu koncert otroških zborov iz Škocjana in Št. Primoža.

Pomembno srečanje v okviru teh Koroških dnevov bo kot rečeno danes v Katoliškem domu v Gorici. Ob 17. uri bodo odprli razstavo koroškega tiska, ki bo istočasno priložnost za srečanje med predstavniki celovške in gorške Mohorjeve družbe. Zvečer, s pričetkom ob 20. uri, bo okrogla miza na temo »Narodna manjšina in večinski narod.«

Na okrogli mizi sodelujejo dvorni

svetnik dr. Pavel Apovnik, predsednik Karel Smole, predsednik KKZ dr. Janko Zerzer, predsednik NSKS dr. Matvez Grile, urednik celovškega radia Horst Ogris, občinski odbornik v Dobri vasi Martin Pandel, vodja Katoliškega odbora Janko Merkac, raziskovalec SLORI Salvatore Venosi, deželni predsednik SSK dr. Rafko Dolhar, deželni tajnik SSK dr. Andrej Bratuž, pokrajinski odbornik dr. Mirko Špacapan, predsednika SSO Marija Ferlečič in deželni podtajnik SSK Ivo Jevnikar.

Ob koncu meseca sejem Ambiente 8

Okrog sto razstavljalcev bo sodelovalo na sejmu pohištva in opreme Ambiente 8, ki bo od 27. oktobra do 4. novembra na razstavišču ob Ločniškem mostu. Tej prireditvi so letos namenili okrog 900 kvadratnih metrov pokritega razstavnega prostora.

Kakor napovedujejo, bodo na letošnjem sejmu precej pozornosti namenili tudi modi.

● V prostorih glasbene šole Vivaldi v Trziču bo drevi, ob 20.30, koncert klasične kitajske glasbe.

Zadovoljstvo župana Scarana ob Nobelovi nagradi prof. Rubbii

V novinarskih ter upravnih krogih v Gorici je včeraj zjutraj vladalo precejšnje pričakovanje ali bo potrjena vest, da bo gorški rojak prof. Carlo Rubbia dobil letošnjo Nobelovo nagrado za fiziko, za katero so ga znanstveniki predlagali že lansko jesen in o kateri je bilo precej šušljanja v prejšnjih dneh.

Takoj ko je radio okrog poldneva dal vest, da mu je stockholmska kraljeva akademija znanosti podelila

Nobelovo nagrado, ki jo bo sicer delil s sodelavcem Simonom Van der Meerom, je gorški župan dal tisku izjav.

Scarano je seveda izrazil zadovoljstvo vsega mesta, da je bila Goričanu podeljena tako visoka, najvišja svetovna nagrada. Župan je tudi dejal, da ni Rubbia, kljub temu, da dela v tujini, pozabil na rodno mesto, da ga je s to nagrado še bolj počastil. Scarano se je tudi spomnil na 22. julij 1983, ko je občinski svet sklenil podeliti prof. Rubbii častno meščanstvo, in na 17. april 1984, ko so mu to čast podelili na svečan način.

Nadaljuje se protest v trziški ladjedelnici

Protestu delavcev tržiske ladjedelnice, ki nameravajo za nekaj dni preprečiti odhod tankerja Agip Lombardja, se bodo danes pridružile delegacije delavcev vseh podjetij ladjedelniškega sektorja iz naše dežele. Protest delavcev bo predvidoma trajal do ponedeljka, 22. t.m.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Alla Salute, Ul. Califto Cosulich, tel. 72-480.

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete razpisuje

**ABONMA
ZA SEZONO 1984-85
V GORICI**

Vpisovanje abonementov pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Brass, telefon: 33288, ob delavniških od 17. do 19. ure, ob sobotah od 11. do 13. ure.

Nadpovprečna letina gob v gozdovih nad Gorico

V gozdovih na območju Nove Gorice uspeva od 700 do 800 različnih vrst gob. To je povedal ing. Božo Slivnjak iz Nove Gorice, ki sodi k pomembnim izvedencem za gobe v Sloveniji. Poudaril je tudi, da je letošnja letina ozioroma sezona gob nadpovprečna. Rastju je koristilo obilno deževje z veliko vlage. Sezona bo trajala nekako do sredine novembra, kar gobarji sicer dobro vedo. V svojem razmišljanju o gobah je nadalje povedal, da je v naših krajih štorovka najbolj nabirana goba, toda ni nujno, da je tudi najbolj razširjena. Gobarska strast se v Novi Gorici naglo širi in tamkajšnja gobarska družina ima okoli 140 članov. Starejšim občanom se pri nabiranju pridružujejo tudi mlajši ljubitelji. Ing. Božo Slivnjak je povabil vse nabiralce gob, iz krajev na obeh straneh meje, da pazijo na okolje, da bi tudi tako zaščitili gobje bogastvo, ki je važen del naše naravne dediščine.

M. D.

pismo uredništvu

Spoštovani urednik,

pred nekaj dnevi sta bili na Vrhu asfaltirani dve cesti, proti Črncem in do hiš št. 55 in 56. Bivam v drugi teh hiš in sem seveda zelo zadovoljen, da je končno asfalt prišel do moje hiše, ki je bila zgrajena takoj po prvi svetovni vojni. Zahvaljujem se možem na sovodenjski občini, da

S spoštovanjem

Severin Cotič, Vrh 56

Vrh, 11. oktobra 1984

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175, tel. 32-551.

informacije SIP uporabnikom

Družba SIP obvešča, da je menjala telefonsko številko 150 gorškim abonentom (predel: železniška postaja). Interesanti so bili že obveščeni.

Vsi interesenti so označeni v telefonskem imeniku 1984/85 z dvojnimi telefonskimi številkami. Točna številka je tista v oklepaju ter odpade mastno tiskana.

Za sporočilo nove telefonske številke bo en mesec deloval avtomatski telefonski odzivnik (segreteria telefonica). Za nadaljnje informacije se lahko poslužite št. »12« (informacije v zvezi z naročniki — brezplačna služba).

Società Italiana per l'Esercizio Telefonico p.a.

Razstava o gledališču

Pred začetkom letošnje nove jubilejne sezone SSG so v prostorih Kulturnega doma prejšnji petek otvorili tudi razstavo o 40-letnem delovanju gledališča. Razstava, ki jo je pripravil Rado Nakrst, je zbudila veliko zanimanje

Borštnikovo srečanje od sobote v Mariboru

S slavnostno skupščino in podelitvijo značk in plaket Borštnikovega srečanja, s slovesnostjo pred SNG Maribor in prvo tekmovalno predstavo, se bo v soboto v štajerskem glavnem mestu začel letošnji festival slovenskih poklicnih gledališč.

Tudi letošnje srečanje slovenskih komedijantov, ki se bodo »borili« za najvišja priznanja, bo najbrž upravičilo svoj namen. V desetih dneh trajanja bo namreč v okviru Borštnikovega srečanja skoraj 130 prireditev najrazličnejšega značaja, veliko pozornosti pa bo posvečene predvsem okroglim mizam, srečanjem z avtorji in strokovnim razpravam.

Kot vsako leto bo tudi letos na BS sodelovalo Slovensko stalno gledališče iz Trsta. V tekmovalnem sporedu bodo naši gledališčniki nastopili v petek, 26. t.m., in sicer z Behanovim »Talcem«, že naslednji dan pa bodo gostovali v Slovenski Bistrici, kar je že tradicija.

M. Kranjec v Milanu

MILAN — Včeraj zvečer so v galeriji milanskega filološkega krožka otvorili razstavo fotografij fotoreporterja Dela Miška Kranjca. Kranjec predstavlja na razstavi z naslovom »Na obali zelenega morja« dela, ki jih je posnel v Prekmurju.

Vanje je ujel še zadnje odseve nekdanjega, »starega« Prekmurja, kakršnega je opisoval njegov oče in ki ga danes skorajda ni več.

Razstavo je organizirala galerija Photo Imago iz Trsta.

Kidrič in Linhart v Obrazih

Založba Mladinska knjiga izdaja posebno zbirko ilustriranih knjig velikega formata, zbirko Obrazi, v kateri predstavlja mladini primerno, velike slovenske moše. Škoda, da založba posameznih knjig te zbirke ne označuje s številkami. Dejstvo pa je, da je izšlo že precej knjig te zbirke, ki predstavljajo pomožno učno gradivo pri pouku zgodovine, družboslovja, slovenščine in da so te knjige naletale na izjemno ugoden sprejem. Ne gre samo zato, da so knjige pisane poljudno, mladim bralcem primerno, da je snov razdeljena na vrsto odstavkov in poglavij, ki naj vsestransko osvetlijo predstavljeni osebnosti. Dejstvo je, da so te knjige tudi bogato ilustrirane, da je njih koncept zelo posrečen in uspeh in da so zato primerno berilo šolski mladini od nekega 13. leta dalje. Avtorji, ki pišejo te knjige so priznani strokovnjaki. Najbrž nimajo lahkega dela pri oblikovanju snovi, zlasti če hočejo, da bo snov podana poljudno in privlačno za mlade bralce. Pri nekaterih predstavljajo osebnosti tudi ni lahko zbrati ustrezno slikovno gradivo, zlasti tako, ki bi mladim povedalo nekaj več, in bi presegalo okvir stereotipnih fotografij. Zato oblikovanje in pisanje tekstov za zbirko Obrazi predstavlja zahtevno delo, ki so ga avtorji večinoma uspešno tudi opravili. Zdaj imamo pred seboj dve dobri predstavitvi dveh slovenskih osebnosti, Borisa Kidriča in Antona Tomaža Linhart. Obe knjigi sta izšli te dni in založba je poudarila njun pomen s posebno tiskovno konferenco.

Knjigo o Borisu Kidriču, partizanskem voditelju, politiku in družbenem delavcu, ki je med vojno in neposredno po osvoboditvi odigral tako pomembno vlogo v osvobodilnem boju, graditvi slovenske državnosti in urejanju ekonomskega sistema v vsej državi, je napisal profesor zgodovine dr. Janko Prunk. Pri svojem pisanju je avtor razdelil snov na vrsto poglavij, v katerih predstavlja otroška leta, mladinsko delovanje skojeva in začetek političnega dela. Predstavlja ga kot predsednika prve slovenske vlade, kot ministra za industrijo zvezne vlade, na koncu pa spet govori o zadnjih dneh življenja. Na začetku pa je strnjena osvetlitev Kidričeve osebnosti, kar predstavlja pravzaprav miselni povzetek celotnega prikaza.

Čas, v katerem je živel in deloval Boris Kidrič, je bil v življenju slovenskega naroda prelomen čas. Ta prelomen čas je rodil tudi izjemnega človeka. To je bil nedvomno tudi Boris Kidrič, s čigar imenom je najtesneje povezan naš osvobodilni boj in gospodarska graditev po vojni. Prišpeval je velike teoretične poglede v zakladnico marksistične ekonomske misli, bil je velik strateg in borec za svobodo, tako da je za naš narod njegov pomen izreden. V tem smislu je treba ocenjevati tudi pisanje avtorja predstavitve Borisa Kidriča. Ta predstavitev hoče predvsem osvetliti Kidričevo osebnost. In v tem je tudi uspešnost te izjemno vsebinsko boga-

to in obenem zanimivo ilustrirane knjige.

Dr. Mirko Zupančič je za zbirko Obrazi napisal knjigo o prvem slovenskem dramatik Antonu Tomažu Linhartu in v njej osvetlil otroštvo, dušna leta Linhart, njegovo delovanje v domovini, ko je bil v središču slovenskega prepoveda. Posebej je obdelano delo Linhart dramatika in posebej znanstveno delo. Poglavlje Zadnja leta zaključuje monografijo, ki je seveda znatno manj obsejna kot pa prikaz življenja in dela Kidriča. To je tudi razumljivo, saj prizadevanja znanstvenikov, da bi v celoti osvetlili življenje in delovanje Linhart niso bila docela uspešna. Tako Linhart do podrobnosti še danes ne poznamo. Bil pa je zgodovinar, dramatik, narodopisec, jezikoslovec, pobudnik cele vrste kulturnih in znanstvenih akcij, bil je v duhu svojega časa polihistor ali enciklopedist. Zupančič kot avtor knjige o Linhartu, sam literarni in gledališki zgodovinar, nam skuša osvetliti vsestransko Linhartovo osebnost, pri tem pa je razumljivo, da v takem delu, kot je spis za zbirko Obrazi, ni mogel iti naprej mimo že ugotovljenih dejstev in rešnic. V slikovnem gradivu je poudarek na uprizoritvah Linhartovih del in zanimiva vrsta podob kaže s tem delček naše gledališke zgodovine. Knjiga tako po svojem namenu, približati mladini delo slovenskega polihistorja, dramatika in zgodovinarja Antona Tomaža Linhart, v polni meri izpolnjuje.

Sl. Ru.

V spomin na Viktorja Šonca soustanovitelja tržaške GM

Prvega septembra je minilo 20 let, ko je v Ljubljani zadet od kapi, umrl Viktor Šonc, glasbeni pedagog, skladatelj in prvi vodja Glasbene matic v Trstu.

Viktor Šonc je bil kraševac, rojak Srečka Kosoveca. Rodil se je v Tomaju 29. oktobra 1877. leta, vaške-mu organistu in trgovcu z moško konfekcijo. Šoncov rod je že od nekdanj slovel po dobrih pevcih in muzikantih. Tako je bil mladi Viktor že v družini deležen glasbene vzgoje. Po končani enorazrednici je privatno polagal izpite na goriški gimnaziji. Z dodeljeno mu usodo, da bi postal vaški trgovec in obrtnik ni bil zadovoljen.

Zgodaj je kazal glasbeno nadarjenost. Njegovo željo po glasbenem izobraževanju je podprl starejši brat in mu tudi finančno omogočil študij. Tako se je Šonc leta 1901, v štiriindvajsetem letu starosti, vpisal na konservatorij v Prago, kjer je absolutno kompozicijski in dirigentski oddelek. V kompoziciji in solopetju se je izpopolnjeval še v Drezdnu in Weimeirju na Saškem. Leta 1909 se je vsestransko strokovno usposobljen vrnil v domovino. Ker ni našel dela, se je odpravil v Sarajevo, kjer je odprl privatno glasbeno šolo.

Leta 1911 so ga poklicali v Trst, da bi prevzel ravnateljstvo Glasbene matic. Od tedaj pa do leta 1927 je z njegovim delom povezana rast in pad te pomembne kulturne organizacije za tržaške Slovence. Poleg ravnateljstva je tu Šonc poučeval klavir, solopetje in glasbeno teorijo; nekaj časa pa je vodil tudi mladinski pevski zbor, godalni orkester in, kot vnet ljudsko prosvetni delavec, pevski zbor Glasbene matic. Razen tega je ustanovil vokalni kvartet, vodil petje v pravoslavni cerkvi in bil glasbeni kritik tržaškega dnevnika Edinost.

Z njegovim prihodom v Trst je Glasbena matica razširila svoj delokrog: uvel je pouk solopetja, izboljšal violinski pouk, razširil pouk orkestrskih instrumentov in s tem položil temelje za zborovski in orkestrski naraščaj. Z nastopom Šonca, kot diplomiranega poklicnega glasbenika, dobi šola z ministrskim odlokom javno pravico do pouka in državno podporo. S tem je šola pridobila na ugledu in številu učencev se je zelo povečalo. V šolskem letu 1914/15 se je obetal nagel razvoj šole. Glasbena matica je najela skupne prostore v Narodnem domu. Toda izbruhnila je 1. svet. vojna. Večina učiteljev je morala k vojakom, tako tudi Viktor Šonc. Leta 1919 se je šolski vodja vrnil iz vojnega ujetništva v Trst. Politične in družbene razmere so se zelo spremenile. Glasbena matica ni bila več podružnica Ljubljanske, temveč se je morala osamosvojiti. Toda komaj so se razmere za silo uredile, so fašisti 13. julija 1920 upepeli v razvalinah Narodnega doma vse imetje Glasbene matic. Bili so težki trenutki, v katerih so naši ljudje omahovali in iskali, tipali in taval v strašni dezorientaciji. Šončeva naloga je postala težja in predvsem organizacijska. Oživetje je bilo treba ponovno delo, vendar v mnogo težjih, skoraj nemogočih pogojih. Poiskati je bilo treba po slovenskih predmetnih četrtih prostore za glasbeno šolo, v javnih in zasebnih stavbah. Šola se je morala razdeliti na več oddelkov, ki so delovali pri Sv. Ivanu, Sv. Jakobu, v Rojanu in Barkovljah. Komaj je delo za silo steklo,

so ponovno uničujoči zublji fašistične-ga nasilja zamajali že tako skromne pogoje obstoja. Zaradi požiga narodnega doma v Barkovljah je morala v študijskem letu 1921/22 podružnica v tem kraju prenehati s poukom. Delovanje Glasbene matic se je spet zožilo. Starši so se iz razumljivih razlogov bali pošiljati otroke v slovensko glasbeno šolo, kar je vplivalo, da so postale gmotne razmere še težje. Večkrat je bil Šonc po več mesecev brez plače.

Nevezdrne razmere pri Glasbeni matici, materialno pomanjkanje in vedno hujše fašistično nasilje so prisilile Šonca, da je marca 1927 nenadoma zapustil Glasbeno matico in odšel v Jugoslavijo.

Svoje pedagoško, zborovodsko in skladateljsko delo je Šonc nadaljeval po raznih krajih Jugoslavije. Leta 1929 se je vrnil v Ljubljano in deloval kot glasbeni pedagog na šoli Glasbene matic, oz. po preimenovanju na glasbeni šoli Center, do leta 1958. Imel je torej preko osemdeset let ko je še deloval.

Vse njegovo življenje je bila ena neusahljiva dejavnost. Ves čas je tudi komponiral. Šončev opus je oblikovno pester. Nekatera njegova dela so še neurejena v njegovi zapuščini, nekatera so izgubljena, nekatera pa nepoznana. Le malo njegovih del so doslej izvajali, še manj pa je bilo objavljenih.

V zbirki »15 zborovskih skladb«, ki jo je izdala Glasbena matica 1922. leta, je izšlo tudi sedem Šončevih priredb in harmonizacij ljudskih pesmi. Iz poročil razberemo, da so zbori najrajši prepevali: »Na srčku bolan«, »Kar si boš zdaj ostal«, »Teku sem dol po dolin«. Društvo slovenskih skladateljev pa je leta 1963 izdalo njegovo skladbo za triglasen ženski zbor in klavir štiriročno »Veverica«. V njegovi zapuščini najdemo še 38 zborovskih skladb? Nekaj od teh jih še hranijo v pravoslavni cerkvi v Trstu, kjer je Šonc v letih 1909 do 1927 vodil liturgično petje.

Instrumentalnih skladb ni veliko: Poznam jih samo pet. Najbolj znane so skladbe o pustu: »Otroci lovijo pusta«, za godalni kvartet in simfonična slika za veliki orkester »Pokop pusta«.

Tudi vokalno-instrumentalnih skladb je pet. Med njimi je najdaljše in verjetno najboljša delo »Ubežni kralj«, kantata za soliste, mešani zbor in orkester. Nastalo je, ko je Glasbena matica Ljubljana ob svoji šestdesetletnici (1932) razpisala natečaj za najboljšo vokalno - instrumentalno skladbo. Razsodišče uglednih glasbenikov, med drugimi tudi čeha Josef Suk in Voclav Talirh, je prisodilo skladbi drugo nagrado in jo priporočilo v izvajanje. Do izvedbe nagrajenih skladb (poleg Šončeva še dela Slavka Osterca in Danila Švare) ni prišlo. Morda zato, ker so bile skladbe za tisti čas prezahtevne in bi bila izvedba predraga.

Da je bilo tako malo del objavljenih in izvajanih, postavljajo njegovi sodobniki za poglavitni vzrok njegovo preveliko skromnost in samokritiko.

Že 20 let počiva Šonc v domači zemlji in mlajše glasbene rodove še obvezuje dolg, da posredujejo narodu, kar mu je Šonc namenil. Prav je, da bi tržaško glasbeno občinstvo počastilo njegov spomin z izvajanjem nekaterih njegovih skladb.

ALENKA PERIC

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

271.

»Včasih je tudi mnogo premalo. Bilo jih je preveč.«

Bala se je, da te sanje ne bi kaj pomenile v prihodnosti. Trenta jih je razlagal, da so od preutrujenosti, strah pa prihaja tudi od tega, ker nima samo še pet nabojev za puško

Tudi to ji ni šlo iz spomina, kako je na Stolu pridrl sovražnik v neposredno bližino njihovega gnezda na grebenu in so ga zavrtili samo z bombami iz neeksplozivnih granat, ki so strašno mesarile med alpinci. Tudi tisti, ki bi bil skoraj zgrabil za njeno puško in ga je ustrelila naravnost v srce, ji ni šel iz uma — belo je zavil oči in z rokami sunil v zrak, preden se je strkljal po strmini.

Če ne bi ubitim sproti pobirali orožja in municije, ki je v bojih kar kopnela, bi se branili s kamenjem in krepelci.

Bataljonski komandant je naložil Trenti, da najde starca samotarja, najboljšega poznavalca ostankov in

skrivnosti soške fronte, da bi pokazal, kje bi iskali zapuščenca skladišča pod stenami.

Starec je živel v kaverni, vsekani v živo skalo, v gozdu pod stenami, v grapi, kjer je prek skal tekkel curek čiste snežnice. Mož je še spal, ko jih je z laježem naznanil pes in so poropotali po njegovih vratih. Vstal je in povabil patroljo, ki jo je vodil Trenta, v votlino. V trenutku je zaplapolal ogenj na kamnitem ognjišču in kmalu je zadišalo po kavi. Kristina se je zagledala v obraz moža, ki je že petnajst let samotaril v teh gorah in živel od človeške neumnosti, kot je rad sam povedal. Saj je pobiral železo, traverze bunkerjev, delce granat, odvijal iz neeksplozivnih granat žigalnice in prodajal železo Italijanom.

Njegov obraz je bil razonan kot gorovje, v katerem je bival, oči pa je imel modre in čiste kot voda planinske reke. Roke je imel čvrste, žuljave, glas pa odločen. Zdel se ji je močan, ker je lahko prebival v samoti, in hkrati šibak, ker se je bal ljudi in se jim je umaknil tako visoko.

S Trento sta se poznala in sta si bila v nečem podobna, morda v trdoti in prikrivanju mehkega jedra.

»Prav, da ste prišli,« je dejal starec ter postregel vsakemu s skodelico kave in ploščico prepečenca. »Kot so mi naročili, sem vam pripravil precej eksploziva in granat, in še skladišče ročnih granat sem odkril pa municijo za mavzerice, ki so jih uporabljali Nemci, in za manliherice tudi.«

»Oh, kako naj se ti zahvalimo!«

»Nič se ni treba, vsak naj napravi, kar more. Pa tudi to vam moram povedati, da so bili pred nekaj dnevi tu Italijani, alpinci iz Tolmina. O meni jim je bilo že vse znano. Pustili so mi tu vrečo prepečenca, tega, s katerim sem vam postregel, pa nekaj tobaka, sladkorja in soli. Moral sem jim obljubiti, da jim bom prišel povedat, takoj ko se bodo pojavili partizani. Za to so mi obljubili posebno nagrado.«

»Lepe želje imajo.«

»Sej veš, Trenta, kako je, tu me lahko ubije vsak, ki se mu zljubi. Saj sem ti pravil, kako me je neki tenente pretepal, ko je hotel iz mene zvabiti priznanje, da vodim čez mejo ubežnike.«

»Stari, naš si! Dovolj si pameten in izkušen, da jih boš znal ukaniti. Šel boš povedat, toda šele ko bomo odšli, da bodo zopet prepoznani.«

S starcem so se podali pod stene. Pokazal jim je, kar je zbral, in povedal, kje bi se dalo še kaj dobiti. V bataljon ni maral in tudi iskati ni hotel »blaga« skupaj s četami. Kot vsak samotar je bil nezapljudljiv. Trenti je rekel: »Bataljonu se ne bom kazal. Mnogo je v njem fantov, in če bo kateri ujet, ne veš, če bo vzdržal. Lahko bi me izdal, da vam pripravljam eksploziv.«

»Imaš prav,« je dejal Trenta. »Danes človek še samemu sebi komaj zaupa.«

»Jaz si že, a za nobenega drugega razen zate, Trenta, ne bi dal roke v ogenj.«

Včeraj v kvalifikacijskih tekmah za svetovno prvenstvo v Mehiki 1986

V devetih srečanjih tudi nekaj presenečenj

V sinočnih kvalifikacijskih tekmah za svetovno nogometno prvenstvo je še najbolj presenetila Švica, ki je v 6. skupini odpravila Dansko in se tako prebila na prvo mesto. V tej skupini velja zabeležiti tudi uspeh Norveške proti Irski, ki je nedavno spravila na kolena Sovjetsko zvezo. Prvič so na igrišče stopili tudi Angleži in Zahodni Nemci in oboji so prepričljivo zmagovali. Italijanski ljubitelji nogometa so z veliko pozornostjo sledili tudi igralcem, ki nastopajo v italijanskih društvih, bilo jih je kar 13 med strelce pa sta se vpisala edinole Hateley in Rummenigge.

SKUPINA 1
Poljska — Grčija 3:1 (0:1)
STRELCI: Mitropoulos v 34. min., Smolarek v 61. min., Dziekanowski v 63. in 79. min.

Belgija — Albanija 3:1 (0:0)
STRELCI: Claesen v 59. min., O-muri v 72. min., Scifo v 84. min. in Voordeckers v 88. min.

Tako Belgija kot Poljska nista dopustili presenečenja in upravičujoče vlogo favoritov, čeprav so zlasti Grki v prvem polčasu dokazali, da jih ne gre predčasno povsem odpisati. V tej tekmi je bil Boniek glavni protagonist.

LESTVICA
Belgija 1 1 0 0 3:1 2
Poljska 1 1 0 0 3:1 2
Albanija 1 0 0 1 1:3 0
Grčija 1 0 0 1 1:3 0

SKUPINA 2
ZRN — Švedska 2:0 (0:0)
STRELCA: Rahn v 75. min. in Rummenigge v 88. min.

Beckenbauer je uspešno začel svojo pot kot selektor zahodnonemške reprezentance. Poraz v prijateljski tekmi proti Argentini, ko je prvič sedel na trenerski klopi, je tako povsem pozabljen. Vendar ne gre prezreti, da je tokrat imel na razpolago tudi Rummeniggeja, ki je bil tedaj poškodovan, v reprezentanco pa je poklical tudi Briegla, na katerega je tedaj »pozabil«.

LESTVICA
Portugalska 2 2 0 0 3:1 4
ZRN 1 1 0 0 2:0 2
Švedska 3 1 0 2 4:3 2
Češkoslovaška 1 0 0 1 1:2 0
Malta 1 0 0 1 0:4 0

SKUPINA 3
Anglija — Finska 5:0 (2:0)
STRELCI: Hateley v 29. in 49. min., Huttunen v 41. min. (avtogol), Robson v 70. in 85. min.

LONDON — Anglija je svojo pot proti Mehiki začela s prepričljivo zmago, vendar ne gre prezreti, koga je imela na drugi strani igrišča. Kaj zmoro moštvo Bobbyja Robsona, bodo tako pokazali prihodnji zahtevnejši nastopi. Vsekakor ima Anglija po spodrsrljaju Severne Irske proti Finski in porazu Romunije v gosteh proti Irsem precej olajšano nalogo. Neznanka ostaja Turčija, ki zna tudi pripraviti kakšno presenečenje, saj se je raven turškega nogometa precej dvignila.

LESTVICA
Anglija 1 1 0 0 5:0 2
Severna Irka 2 1 0 1 3:3 2
Finska 2 1 0 1 1:5 2
Romunija 1 0 0 1 2:3 0
Turčija 0 0 0 0 0:0 0

SKUPINA 5
Nizozemska — Madžarska 1:2 (1:1)

STRELCI: Kieft v 20. min., Detari v 25. min. in Esterhazy v 56. min. Poraz Nizozemcev je le dokaz, da se od stare slave ne da živeti. Časi »zlate« generacije, ki je predvajala »totalni« nogomet so torej mimo, Madžarska pa je trenutno najresnejši kandidat za potovanje v Mehiko.

LESTVICA
Madžarska 2 2 0 0 5:2 4
Avstrija 2 1 0 1 3:4 2
Ciper 1 0 0 1 1:2 0
Nizozemska 1 0 0 1 1:2 0

SKUPINA 6
Švica — Danska 1:0 (1:0)
STRELEC: Barberis v 41. min.

Norveška — Irska 1:0 (1:0)
STRELEC: Jakobsson v 43. min. Švica je včeraj pripravila prvovrstno presenečenje. S prikazano igro sicer ni blestela, imela je tudi nekaj sreče, vendar je s solidno obrambo

znala zaustaviti Elkaera in tovariše. V drugi tekmi večera je Norveška sicer zmagala, vendar je praktično odrezana od vrha, saj ima za sabo že dva poraza. Položaj v skupini je sedaj precej zapleten, vsekakor se Švica postavlja kot glavni kandidat.

LESTVICA
Švica 2 2 0 0 2:0 4
Norveška 4 1 1 2 2:3 3
Danska 2 1 0 1 1:1 2
Irska 2 1 0 1 1:1 2
SZ 2 0 1 1 1:2 1

SKUPINA 7
Škotska — Islandija 3:0 (2:0)
STRELCA: McStay v 26. in 40. minuti, Nicholas v 74. min.

Španija — Wales 3:0 (1:0)
STRELCI: Rincon v 7. min., Carrasco v 83. min. in Butragueno v 90. minuti.

LESTVICA
Španija 1 1 0 0 3:0 2
Škotska 1 1 0 0 3:0 2
Islandija 2 1 0 1 1:3 2
Wales 2 0 0 2 0:4 0

Šah: dvoboj za svetovni naslov

Karpov - Kasparov remi v 16. potezi

MOSKVA — Tudi štirinajsta parti-ja šahovskega dvoboja za naslov svetovnega prvaka med Karpovom in izzivalcem Kasparovom se je končala z remijem.

Šahista sta se kaj kmalu sporazumela za delitev točke, saj sta sklenila remi že v 16. potezi.

Anatolij Karpov tako še naprej vodi s 4:0 in sedaj ob 10 remijih. Svetovni prvak pa bo postal šahist, ki bo zbral šest zmag. Naslednja parti-ja tega dvoboja bo jutri.

Zagrebčani presenetili

SAO PAULO — Odbojkarji zagrebske Mladosti Monterja so zopet ugodno presenetili. Potem ko so premagali italijansko moštvo Santala, so si v drugem kolu svetovnega meddruštvenega pokala privoščili še brazilsko ekipo Pirellija s 3:2 (5:15, 15:11, 3:15, 15:8, 15:8). Santal iz Parme pa je odpravil urugvajsko moštvo Nautico Carrasco s 3:0 (15:4, 15:3, 15:1). Izid tretjega srečanja: Fuji (Jap.) - Ferrocarril (Arg.) 3:0 (15:2, 15:5 in 15:6).

Nogomet: včeraj v drugi jugoslovanski ligi

Spodrsrljaj Maribora, Olimpiji točka

V desetem kolu druge jugoslovanske nogometne lige Zahod je ljubljanska Olimpija osvojila dragoceno točko v gosteh proti moštvu Kikinde, Maribor pa je doma nerodno izgubil proti Jedinstvu iz Brčkega.

Ljubljancani so proti Kikindi imeli težko nalogo. Domačini so namreč prvi povedli (v 30. min. s Pantelićem), s požrtvovalno igro pa jim je uspelo izenačiti z Beskom v 51. min. in tako osvojiti predragoceno točko.

Mariborčani pa niso izkoristili prednosti svojega igrišča in po slabi igri vsega moštva zaslužno izgubili proti Jedinstvu iz Brčkega. Zmagoviti zadetek za goste je v 64. min. dosegel Tošić.

IZIDI 10. KOLA
Maribor - Jedinstvo Brčko 0:1; Kikinda - Olimpija 1:1; Proleter - Split 3:0; Gošk Jug - Spartak 1:0; Borac - Radnik 3:2; Leotar - Šibenik 1:1;

Crvenka - Jedinstvo Bihac 1:2; Rudar - Novi Sad 1:0; Vrbas - Čelik 0:3.

LESTVICA
Gošk Jug 15; Proleter 14; Čelik, Jedinstvo (Bi) in Split 12; Spartak in Borac 11; Jedinstvo (Br), Šibenik, Leotar in Vrbas 10; Maribor in Novi Sad 9; Olimpija, Kikinda in Rudar 8; Radnik 6; Crvenka 5.

V prihodnjem kolu (v nedeljo) bo slovenski derbi za Bežigradom med Olimpijo in Mariborom.

Johan Cruyff trgovski potnik

HAAG — Neko nizozemsko gradbeno podjetje je najelo bivšega slovitega nogometaša Johana Cruyffa, da bi na tujem propagiral dejavnost tega podjetja, ki se ukvarja z načrtovanjem in gradnjo športnih objektov. Računajo namreč, da bo glede na svojo slavo znal odpreti marsikatera vrata.

Zagrebčanke jutri v Repnu

Jutri bo ob 20. uri v Repnu tekma evropskega namiznoteniškega pokala prvakinja med domačim Krasom in zagrebsko ekipo Mladost Ribomaterijal. Na sliki: jugoslovanske prvakine B. Batinić, D. Fabri-Vučković, J. Bernardić, A. Fazlić ter trener Zlatko Novaković

Polfinale jugoslovanskega košarkarskega pokala Ljubljancani za las ob finale

Jugoplastika — Smelt Olimpija 75:74 (41:38)

JUGOPLASTIKA SPLIT: Hrabrov, Perašović 3 (3:4), Kruščić 4, Bevan-10, Sobin 16 (2:3), Poljak 17 (5:6), Burić 6 (4:4), Dukan 19 (0:2), Bjelajev, Bratić, Radović.

SMELT OLIMPIJA LJUBLJANA: Tiringier (0:1), Blaznik, Zdovec 2, Kompara, Kljajić, Subotić 17 (2:2), Hauptman 17 (6:6), Todorović, Vilfan 16 (1:3), Rojko, Kotnik 14 (6:6), Kovčević 6.

SODNIKA: Petrović in Ninkov (Beograd). PM: Jugoplastika 14:19, Smelt Olimpija 15:18. ON: Jugoplastika 17, Smelt Olimpija 22.

SPLIT — Jugoplastika je drugi finalist jugoslovanskega košarkarskega pokala. V finalu se bo srečala z zagrebško Cibono, ki je v torek premagala Zadar.

Splici pa so se v finale uvrstili z veliko težavo. Le s točko razlike so namreč premagali Ljubljancane,

ki so bili skozi vse srečanje v vodstvu in so popustili prav v zadnjih sekundah tekme. Zmagoviti koš za Jugoplastiko je namreč ob zvoku sirene dosegel Poljak in tako preprečil Ljubljancanom velik podvig. (nb)

V zaostali tekmi A-1 lige: Bancoroma — Berloni 86:79 (41:42)

RIM — V zaostalem srečanju prvega kola italijanskega košarkarskega prvenstva A-1 lige je Bancoroma premagala turinsko Berloni. Najboljša strelca v rimskem moštvu sta bila Townsend (23 točk) in Flowers (15), pri gostih pa Gibson in May (oba po 24).

Italijanski pokal

PESARO — V prvi tekmi osmine finala italijanskega košarkarskega pokala je Jollycolombani sinoči v gosteh s 120:107 (55:60) premagal Scavolini.

kratke vesti - kratke vesti

DISCIPLINSKI UKREPI

Tokrat malo izključitev

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je bila ta teden še kar dobrosrčna, saj je v A ligi izključila samo enega igralca, Bruna Contija (Roma), ki bo moral počivati eno kolo, »ker se je izredno nekorektno vedel do igralca, nad katerim je pred tem že storil prekršek«. V B ligi je s prepovedjo igranja za eno kolo kaznovala Fiorinija (Genoa) in Piccionija (Empoli).

Bologna odslovlja Pietra Santino

BOLOGNA — Zaradi nesporazumov, ki so se dalj časa vlekli med trenerjem Bologne Santinom ter igralcem Marocchinom in nato športnim vodjo Recchio, so včeraj Santino odslovili. Kot možna kandidata, ki naj bi prevzela njegovo mesto, omenjajo Seghedonija in še zlasti Bruna Paceja.

Prihodnji teden nogometna borza

MILAN — Drugi del nogometne borze se bo pričel v ponedeljek in se bo zaključil v četrtek, 25. t.m.,

Piquet in Lauda

FIRENCE — »Če bi se v nedeljo pokazala možnost izbire, da bi pomagal kakemu pilotu, to je nedvomno Niki Lauda,« je včeraj na vprašanja časnikarjev odgovoril brazilski pilot formule 1 Nelson Piquet.

Brazilski pilot pa je nato tudi duhovito pristavil, da en način pomoči naj bi bil tudi ta, da bi on s svojim brabhanom osvojil zadnjo dirko na Portugalskem.

Tenis v Tokiu

TOKIO — Pomembnejši izidi prvega kola mednarodnega Grand Prix teniškega turnirja v Tokiu: Michibata (Kan.) - Jarryd (Sve.) 6:4, 6:2; Martin Davis (ZDA) - Scott Davis (ZDA) 5:7, 6:3, 7:6; Lendl (ČSSR) - Sammy Giammalva (ZDA) 6:4, 6:1; Krišnar (Ind.) - Šmid (ČSSR) 2:6, 6:4, 6:2.

Italijansko rokometno prvenstvo

V zaostali tekmi Tržačani uspešni

Cividin Jägermeister - Loacker 27:17

TRST — V zaostali tekmi drugega kola italijanskega rokometnega prvenstva je včeraj tržaški Cividin Jägermeister premagal bocensko moštvo Loacherja s 27:17 (16:5).

S to zmago je tržaška ekipa s štirimi točkami prevzela vodstvo na skupni lestvici severne skupine.

Podvig italijanskih bežbolistov na SP

HAVANA — Po dveh porazih na svetovnem prvenstvu v bežbolu je Italija včeraj poskrbela za lep podvig. Premagala je namreč Portoriko s 4:2. Portoriko pa sodi med kandidate za osvojitev svetovnega naslova.

Italijansko prvenstvo v hokeju na ledu

CORTINA — V soboto se bo pričelo 15. italijansko prvenstvo v hokeju na ledu, ki se ga bo letos prvič udeležilo 10 ekip (prej osem).

Večjo pozornost odbojgarskemu gibanju

Konec tega meseca in v začetku prihodnjega se bodo pričela skoraj vsa odbojgarska prvenstva. Kot je že postala navada, so predstavniki deželne odbojgarske zveze tudi letos sklicali tiskovno konferenco, da bi prisotne seznanili s trenutnim stanjem odbojgarskega gibanja ne samo v naši deželi, temveč v vsej državi in da bi predstavili novo sezono.

Tako je predsednik deželne odbojgarske zveze, prof. Silvano Pipan podal obračun letošnje italijanske odbojke, ki je dosegla vrsto izjemnih rezultatov (bron v Los Angelesu, vrsta evropskih klubskih naslovov, zlato na sredozemskih igrah itd.). Kaže pa, da je naša dežela glede vrhunske odbojke še vedno odmaknjena, saj premoremo le enega prvoligaša (VBU). Z zadovoljstvom pa je ugotovil, da je baza izredno široka in da je zato tudi kaj kmalu pričakovati kakovostni skok. Na naše izrecno vprašanje pa je tudi dodal, da je

vloga slovenskih društev dokaj pomembna.

Svoj poseg pa je predsednik sklenil z upanjem, da bi sredstva javnega obveščanja posvetila večjo pozornost odbojgarskemu gibanju kot doslej, ta-

ko da bi ta športna panoga dobila mesto, ki jo tudi glede velikega števila tekmovalcev zasluži.

(Na sliki: z včerajšnje tiskovne konference v Trstu)

Odbojka: sinoči v prvenstvu deklic Slovenski derbi Friulexportu

Breg — Friulexport 0:3 (3:15, 3:15, 10:15)

Trajanje setov: 15., 10., 18. min. BREG: M. in K. Velikonja, Žerjal, Malmenvall, Tavčar, Možina, Maranzina, Zobec, Komar.

FRIULEXPORT: Pertot, Foraus, Usaj, Umek, Ukmar, Venier, Garbini, Žerjal, D'Ambroggio.

Odbojkarice Friulexporta so v slovenskem derbiju po pričakovanju brez večjih težav premagale Brežanke, ki so vse preveč spoštovale nasprotnika.

V prvih dveh setih praktično nismo videli nobene igre, saj so gostje iz Trsta že s servisi povsem onemogočile Dolinčanke. Bolj izenačen boj je bil v 3. setu, ko so se domačinke otresle nepotrebnega strahu in so nudile dostojen odpor tehnično boljšim gostjem. (R. Gruden)

MLADINKE

Canon — Olympia 3:0 (15:7, 15:7, 15:9)

OLYMPIA GORICA: E. Mažgon, S. Antoni, K. Kovic, V. Doktorič, M. Klanjšček, N. Šuligoj, M. Bertolini.

V prvem nastopu v prvenstvu mladink je goriška Olympia doživela na gostovanju v Trzinu poraz. Tržiška ekipa se je izkazala za solidno moštvo, ki se bo prav gotovo potegovala za vrh lestvice. Goričanke pa so zaigrale občasno tudi učinkovito. Izkazalo pa se je, da jim trenutno primanjkuje še uigranosti.

Moser v Parizu

PARIZ — Italijanski kolesar Francesco Moser bo skupno z Nizozemcem Pijlenom nastopil na šestdnevni dirki v Parizu od 14. do 19. 11.

Mimogrede s trenerjem odbojkaric Mebla Frankom Drasičem

»Računamo na dobro uvrstitev«

O napredovanju je prerano govoriti, ker so se tudi nasprotniki ojačali

O združenju odbojkarici ekipi Meblo, ki bo nastopila v drugi italijanski ligi in je vodilna ženska šesterka v deželji FJ-K, se v zadnjih časih bolj malo sliši in piše. Tu pa tam zvemo za kakšno prijateljsko tekmo ali turnir, ni pa celovitejšje slike o poteku priprave. Zato smo se povezali s trenerjem Mebla Frankom Drasičem in mu zastavili nekaj vprašanj.

»O nas se res manj piše, ker predvsem dosti treniramo«, je povedal na začetku, zato smo ga vprašali, koliko tekem in treningov so doslej opravili pri Meblu.

»Od 30. avgusta dalje treniramo vsak dan, šestkrat ali sedemkrat pa smo igrali.«

— »Kaj pomeni trenirati vsak dan...!«

»Pomeni šest dni v tednu.«

— »Si z udeležbo na treningih zadovoljen?«

»Sem izredno zadovoljen, ker dekleta kažejo veliko volje. Prisotnost je stoddolna.«

— »Si že kdaj vodil ekipo, ki je toliko trenirala?«

»Kaj takega v šestnajstih letih, kolikor treniram, še nisem doživel.«

— »Igrali ste precej prijateljskih tekem. Katero ocenjuješ za najpomembnejšo?«

»Zadnjo s Pordenonom (zmaga s 3:1, op. ur.), ko smo prvič igrali za zmago, ker sem v ostalih tekmah le poskušal vse igralko in rezultat me sploh ni zanimal.«

— »Kaj ti je ta tekma povedala do brega o ekipi?«

»Da je tehnično že dobro pripravljena, moramo pa še piliti servis in sprejem.«

— »Kako se je v ekipo vključila nova štujka« Alica Gadžo?«

»Pri izbiri Gadžove smo imeli srečno roko. Ni dobra samo kot igralka, ampak je tudi zelo temperamentna in je lider, ki je ekipi manjkala. Ona vodi igro, njo soigralke sprejemajo in ji sledijo. To je igralka, ki jo, ne le

Meblo, temveč vsa naša odbojka potrebuje.«

— »Kaj pa z ostalimi, ki so letos prestopile k ekipi?«

»Igralkam, ki prihajajo iz C-1 lige, se pozna, da niso vajene takega ritma dela in igre, se pa vseeno dobro vključujejo. To velja zlasti za obe slogašici (Mira in Neva Grgič op. ur.), ostali dve žal trenirata manj, ker Slavčeva študira v Ljubljani, Mirjam Klemš pa ima šolske obveznosti in prihaja na trening prepozno. Škoda, ker je v zadnjih tednih pokazala izreden napredek.«

— »Povej kaj o skupini, v kateri igrate.«

»Skupina je takšna, kakršno smo pričakovali.«

— »Kaj pa razpored tekem?«

»Za nas je izredno ugoden, ker bi morale biti prvi tekmi najlažji (z OMA in AUSA Pav Cervignano, op. ur.).«

— »Si torej pred startom optimist? Če si, zakaj?«

»Optimist sem in tudi moram biti. Kot je ekipa sestavljena in kot delamo, je jasno, da računamo na dobro uvrstitev. Vem, da vsi pričakujejo prestop v A-2 ligo in morda mislijo, da to niti ne bi smelo biti preveč težko. Toda mislim, da je o tem cilju prerano govoriti. Lahko se zgodi, da ne bomo napredovali, saj so se tudi druge ekipe ojačile. O tem se bodo lahko naši navijači prepričali že v soboto, ko bomo v Nabrežini igrali povratno prijateljsko tekmo s Pordenonom, ki ima zelo močno ekipo.« (ak)

S turnirja na »1. maju«

V soboto in nedeljo se bo pričelo košarkarsko promocijsko prvenstvo. Ta konec tedna pa je Bor Radenska priredil turnir, na katerem so poleg organizatorja nastopili še košarkarji Kontovela, Libertasa in Barcolane. Na sliki: udeleženci turnirja na »Prvem maju«

mnenje trenerja andreja žagarja

13 je nesrečna številka

Ljudje pravijo, da je 13 nesrečna številka. In res je bil 13. oktober za nas nesrečen dan. Verjetno ni nihče po tako uspešnem začetku prvenstva pričakoval poraza in to še na domačih tleh. V opravičilo fantom naj povem, da so gostje imeli svoj dan v napadu, saj so z visokim procentom meta na košo demoralizirali našo obrambo in to še v veliko večji meri zato, ker so uspešno zadevali večinoma v zadnjih osmih sekundah napada, kar je psihično zelo težko zdržati. Smo pa za tak razplet dogodkov krivi sami, saj smo gostom dovolili, da so se razigrali in dobili potrebno samozavest. Sigurno so prišli v Trst v prepričanju, da nimajo kaj izgubiti in da lahko samo profitirajo. Ko so začutili priložnost, pa so jo, treba je priznati, dobro izkoristili. Moja ocena tekme je, da smo sicer v prvem polčasu površno in nedosledno igrali v obrambi, slabo zapirali prostor in se premalo posvetili pomaganju pri kritju igralca v raketi, toda gledano v celoti smo tekmo izgubili v napadu. Naj to moje mnenje podkrepim z zelo očitnimi argumenti. V soboto smo dosegli 71 točk, v prvih dveh kolih pa smo jih prejeli prvič 75 in drugič celo 97. Če bi torej tudi doslej dosegali enako število košev kot v soboto, bi imeli za seboj že tri poraze. Zato se mi zdi polemika o tem ali je boljša ta ali ona conska obramba za sobotno tekmo absurda.

Torej za poraz je kriv napad. Kaj je bilo narobe in kaj je treba na vsak način izboljšati? Grozi namreč nevarnost, da bodo tudi ostale ekipe prevzele način igre Fidenze in s consko obrambo skušale onemogočiti našo doslej uspešno igro pod košem. Že v vsakem osnovnošolskem, če se lahko tako izrazim, učbeniku za trenerje

piše, da je protinapad osnovni način napada proti conski obrambi. In prav protinapadov je bilo v soboto odločno premalo, nekaj pa smo jih tudi površno zaključili (zgrešen met izpod koša, slaba podaja).

Na postavljeno consko obrambo pa je potrebno bodisi disciplinirano odigrati naučeno kombinacijo ali pa s prodiranjem med dva obrambna igralca ustvariti možnost podaje pod koš. Najslabši način je reševanje rezultata z meti od daleč, saj ob tesnem rezultatu ponavadi tudi nervoza naredi svoje in so meti neprecizni. Poleg tega pa je za tako igro treba imeti tudi za to sposobne in razpoložene igralce. Mi pa smo prav po tej poti skušali rešiti rezultat. V peterki so bili nekaj časa celo trije nizki igralci, da bi povečali ritem igre, toda tudi to ni pomagalo.

Nedvomno pa je velik delež k porazu prispevalo tudi naše lebdenje v oblakih, po prvih dveh uspešnih nastopih in doseženih stotih, ki temelji na znani filozofiji »nema problema«.

Ostali rezultati so pričakovani in ni prav nobenih presenečenj. Castelfranco in Vicenza sta z zmagama na tujem dokazala, da resno konkurirata za vrh lestvice. V derbiu v Padovi so slavili domačini, toda tesen izid kaže, na moč in homogenost ekipe Udine Nord. Mestnega tekmeča Servolano je pokopala neizkušenost mladih igralcev. Rezultati v Trzinu, Trevisu in v San Donà pa so povsem realni in pričakovani.

Vrh lestvice se vsebolj formira. Po mojem mnenju tu samo še Stefanel Treviso, ki je imel v prvih dveh kolih zelo neugoden razpored.

Za naš sobotni spodrsrlaj imamo v prvem delu prvenstva kar štiri možnosti popravne izpita. V Vicenzi, Trevisu, Vidmu in v Castelfrancu. V soboto, ob 21. uri je torej v Vicenzi prva priložnost. Kako pa jo bomo izkoristili, se bo pa še videlo.

ob robu naših nogometnih igrišč

Ob porazih naših ekip

tudi vrsta izključitev in dvomljivih enajstmetrovk

Poleg tega da je bila prejšnja nedelja zelo zahtevna za naše amaterske enajsterice, je bila na žalost tudi neuspešna. Od sedmih naših ekip s Tržaškega je zmagal le Breg, Primorje in Gaja sta remizirala, Vesna, Zarja, Kras in Primorec pa so ostali praznih rok.

V ospredju nedeljskega neuspeha naših ekip pa je še vrsta izključitev: Verbich (Vesna), Villalta, P. Terčon (Kras), Finessi (Primorec), Antoni (Primorje) ter 11-metrovke. Skupno so sodniki dosodili kar pet najstrožjih kazni proti našim ekipam. Zato smo se odločili, da tokrat prepustimo besedo kar predstavnikom naših društev, da povedo, če je bila po njihovem mnenju 11-metrovka upravičeno dosojena, če je bil sodnik prestroj ali pa preveč radodaren z nasprotniki.

ANGELO BOGATEC (Vesna): »Manjkalo je le 10 minut do konca, rezultat je bil 0:0, ko je visoka žoga letela v našem kazenskem prostoru. Proti žogi se je podal branilec Somma, kateremu je žarek sonca zakril žogo in zaradi tega je dvignil roko, vendar žoga mu

je priletela naravnost v roko. Sodnik je seveda brez oklevanja in povsem pravilno dosodil 11-metrovko. Tudi glede izključitve Verbicha mislim, da je sodnik imel prav, saj je šlo za medsebojno obračunavanje med Verbichem in nogometašem Begliana Luliom.«

STOJAN METLIKA (Zarja): »Pri stanju 1:1, ko je tekla šesta minuta drugega polčasa, so naši branilci nerodno podrl nasprotnega napadalca, ko je komaj prekorachil črto kazenskega prostora. Zato je sodnik povsem upravičeno dosodil najstrožjo kazen. Po doseženih prednostih so se domačini dobesedno razigrali tudi zaradi tega, ker so naši popolnoma popustili in zato je bil nedeljski poraz neizbežen.«

ALBERT KRALJ (Primorec): »Ponavadi nerad ocenjujem sodnike in tudi jih ne kritiziram, ker se zavedam, da je »po ligi« tudi sodnik. Vedno skušam biti objektivem in nepristranski, vendar o nedeljskem sodniku, gospodu Kocjančiču iz Krmina, gotovo ne morem dati nobene ocene, ker takega sojenja res nisem še videl. Vse se je začelo v drugi minuti drugega polčasa,

ko je Marko Kralj odvezl žogo nasprotniku v kazenskem prostoru. Slednji pa se je mojstrsko vrgel na tla in Kocjančič je pokazal na belo piko. Hitro smo sicer reagirali in tudi izenačili in vse je izgledalo, da bomo zasluženoto točko odnesli domov, ko nam je ponovno prekršal račune sodnik. Manjkalo je le tri minute do konca, ko sta po izvednem kotu skupaj tekla v kazenskem prostoru naš Sullini in njihov napadalec, ki se je dobesedno vrgel na tla.

domači šport

ČETRTEK, 18. oktobra 1984

ODBOJKA

MLADINKE

20.30 v Gorici, telovadnica ITI: Olympia - Intrepida; 20.30 pri Banih: Sloga - Kontovel Electronic Shop.

PRIJATELJSKI TEKMI

20.30 v Dolini: Breg (članice) - Vič Ljubljana; 20.30 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Friulexport.

Žvižg sodnika in spet 11-metrovka, ki je kot prva bila prava izmišljotina sodnika, ki je res slabo opravil svojo nalogo, čeprav moram priznati, da je bila izključitev Finessija tik pred koncem popolnoma upravičena. Neko-liko prej pa bi moral izključiti tudi vratarja domačinov zaradi grobega prekrška nad našim Pavlom Kraljem.«

DANILO ŽUŽIČ (Primorje): »Bili smo v vodstvu z 1:0 in sodnik je verjetno že podaljšal tekmo, kajti 90. minuta je bila že mimo. V kazenskem prostoru sta se znašla naš vezni igralec Livan in njihov napadalec, ki mu je Livan spretno odvezl žogo, vendar se je napadalec zgrudil na tla in to je bilo dovolj za sodnika, da je domačinom dosodil 11-metrovko, ki je po mojem mišljenju sploh ni bilo. Glede izključitve Antonija menim, da ni napravil tako grobega prekrška, da bi si zaslužil rdeči karton. Skratka, sodnik je bil precej pomanjkljiv. Gostje so se morda pritoževali za izključitev enega od svojih igralcev.

Bruno Rupel

Breg zadovoljil

Breg — OMA 3:2

(7:15, 15:9, 12:15, 15:10, 15:9)

BREG: Žerjal, Rauber, Slavec, Kus, Štepančič, Furlanič, K., V. in D. Kocjančič.

V prijateljski odbojkarici tekmi so Dolinčanke po borbeni igri v Dolini premagale drugoligašice OMA iz Trsta. Tekma je bila ves čas izenačena in oba trenerja sta v petih setih dala možnost za nastop vsem igralkam.

V načrtovanju priprav za prvenstvo C-1 lige se bo Breg drevi, ob 20. uri v Dolini pomeril z ekipo Partizana Vič iz Ljubljane. (R. Gruden)

Napredek naših

Naš prapor - GHP Part Solkan

1:3 (13:15, 16:14, 10:15, 8:15)

NAŠ PRAPOR: Klanjšček, Sošol, Bevcar, Černic, Mervic, Legiša, Grinovero, Mikluš.

Pred dnevi je briška šesterka Našega prapora odigrala prijateljsko trening tekmo s šesterko GHP iz Nove Gorice. Čeprav je Naš prapor srečanje izgubil, je prišel do izraza napredek celotnega moštva, zlasti pri uvajanju novih igralnih kombinacij.

Na košarkarskem turnirju »S. Sebastiano«

Zaslužena zmaga borovcev

Bor — DL Ferroviario 51:29 (21:11)

BOR: Oberdan 12 (0:2), Arena 10 (0:2), Gregori 4 (0:1), Bajc 4, Prelec 7 (3:5), Pregarc (0:2), Pavlica 8 (2:4), Azman 6 (0:1), Dolez (0:1), Jerlerčič (0:1), Legiša, Milone.

V prvem kolu turnirja S. Sebastiano je Borova ekipa propagande gladko in zasluženoto premagala Ferroviario. »Pavi« so tekmo začeli izredno dobro, z agresivno obrambo in s točnimi meti iz razdalje so povsem nadigrali nasprotnike. Prednost so stalno višali, vsekakor pa so izgubili preveč žog pri podajah, slabo pa so izvajali proste mete (5:10). Vsi igralci so stopili na igrišče, najboljše pa sta se odrezala playmakerja Pavlica in Oberdan. (L. Furlan)

Trening tekma

Breg — Bor 122:76 (65:35)

BREG: Koren 20, Barut 25 (1:3), Meneghetti 39, Pertot 14 (0:2), Pučnik

7 (3:4), Male 3 (3:4), Štrajn 6, Labiani 8.

BOR: Perko 6, Jančar 14, Gerdol 5 (1:2), Sestan 14 (2:6), Štavar 18, Baitz 10 (4:6), Furlan 2, Oblak 7.

PM: Breg 7:13; Bor 7:16; 3 TOČKE: Meneghetti, Oblak.

Ekipi Brega in Bora, ki bosta nastopili v prvenstvu 1. divizije, sta odigrali trening tekmo, v kateri so zasluženoto slavili Brežani. Pri obeh ekipah je bilo razvidno, da sta komaj pričeli s pripravi (prvenstvo se bo namreč pričelo šele februarja). Pri Bregu so kljub temu nekateri igralci (Barut, Meneghetti, Pertot, Koren) že v zadovoljivi formi. (Marko Oblak)

Nekaj tisoč navijačev s Triestino v Bologno

Med navijači tržaškega nogometnega drugoligaša vlada veliko zanimanje za nedeljsko gostovanje Triestine v Bologno. Doslej se je namreč prijavilo za »izlet« v Bologno že 3 tisoč privržencev Triestine.

obvestila - obvestila - obvestila - obvestila - obvestila

ODBOJKARSKI ODESK SZ BOR sporoča nov urnik minidbojke za deklice in dečke, rojene leta 1973 in mlajše. Treninzi so v ponedeljek od 15. do 16.30 in v sredo od 14.45 do 17.15 na liceju F. Prešeren ter ob četrkih od 14.30 do 16. ure v Borovem športnem centru. Vpisovanje neposredno na treningih.

ZSSDI obvešča, da bo danes, 18. t.m., ob 20.30 na sedežu ŠD Polet na Opčinah seja komisije za košarko.

ZSSDI obvešča, da se nadaljuje vpisovanje v plavalni tečaj, ki bo v bazenu v Lipici. Vpisovanje in informacije na sedežu ZSSDI v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20 (tel. 040/767-304), vsak dan od 8. do 14. ure.

ODESK MINIBASKET - BOR sporoča dokončni urnik treningov. Igralci rojeni v letih 1973-74: v ponedeljek od 14.30 do 16.00, v sredo od 15.00 do 16.30 in v petek od 15.00 do 16.00 na »1. maj«. Igralci rojeni leta 1975 in mlajši: v ponedeljek od 17.00 do 18.30 na liceju F. Prešeren in v sredo od 14.15 do 15.15 na »1. maj«. Vpisovanje neposredno na treningih. Za informacije telefonirati na 943-680.

ODBOJKARSKI ODESK SZ BOR obvešča, da so treninzi minidbojke za deklice in dečke (letnik 1972 in mlajši) vsak ponedeljek od 15. do 17. ure v telovadnici liceja F. Prešeren in vsak četrtek od 14. do 16. ure v Borovem športnem centru. Vpisovanje neposredno na treningih.

SK DEVIN sporoča, da se bo telovadba za odrasle redno nadaljevala vsak ponedeljek in petek od 20. do 21. ure v telovadnici osnovne šole V. Šček v Nabrežini. Za informacije telefonirati na št. 040/200-236.

KOŠARKARSKA SEKCIJA SD BREG obvešča, da so treninzi za minibasket ob sredo in petkih ob 16. uri v občinski telovadnici v Dolini.

SD MLADINA prireja tečaj predsmučarske telovadbe za odrasle. Tečaj je v telovadnici pristaniščnih delavcev na Proseku ob ponedeljkih in petkih od 20. do 21. ure. Zainteresirani naj se zberejo neposredno na treningih, kjer bodo tudi dobili vse ustrezne informacije.

JADRALNI KLUB ČUPA priredi v petek, 19. t.m., ob 20.30 v hotelu Volnik v Repnu društveno večerjo.

Na programu je tudi nagradjevanje društvenih prvakov in predvajanje filma o jadr. Vabljeni vsi člani, tečajniki in prijatelji.

SD POLET sporoča, da se je začelo vpisovanje za otroke, ki bi želeli igrati minibasket. Prijave sprejema gospa Valerija v baru Prosvetnega doma na Opčinah.

ŠPORTNA ŠOLA SV. IVAN obvešča, da so se na stadionu »1. maja« v Trstu pričele vadbene ure za osnovnošolsko mladino z naslednjim sporedom: ob torkih in petkih, 1. in 2. razred od 15. do 16. ure; 3., 4. in 5. razred od 16. do 17. ure.

SD BREG obvešča otroke letnikov od 1968 do 1974, ki bi radi igrali nogomet, da so treninzi na dolinskem nogometnem igrišču ob torkih in četrkih od 17. do 18. ure. Prijave kar na treningih.

SPDG javlja, da se rekreacijska telovadba odvija vsak torek in petek v Kulturnem domu v Gorici in ob petkih v telovadnici v Sovodnjah. Za vpis in podrobnejši urnik se je treba javiti neposredno k vadbi po 20. uri.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 20.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Zira račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 229023

Oglosi Ob delavnih trgovski 1 modul (šir 1 st. vis 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca Mali oglosi 550 lir beseda Ob praznikih povisek 20% IVA 18% Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST Trst, Ul. Montecchi 6 tel. 775.275, tlx 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

primorski

dnevnik

18. oktobra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drovored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Roke bodo prekrizali tudi rudarji zadolženi za varnost

Zaostritev stavke britanskih rudarjev lahko ohromi vso industrijsko dejavnost

LONDON — Omejitvev in strogo varčevanje pri uporabi premoga in huda energetska kriza s težko predvidljivimi posledicami za industrijo in gospodarstvo, resno grozijo Veliki Britaniji. Po neuspehu pogajanj med britanskimi rudarji in državno ustanovo za premog je namreč tudi sindikat NACODS, torej delavcev, ki skrbijo za vzdrževanje in varnost v premogovnikih, napovedal stavko od 25. oktobra dalje. Prva posledica take odločitve je takojšnje zaprtje vseh 175 premogovnikov otoške države, kar pa ni uspelo sindikatu rudarjev v vseh 32 tednih stavke.

Stavka rudarjev ni namreč zajela vseh delavcev te gospodarske veje. Preko 45 tisoč rudarjev ni prekinilo dela in je trenutno 55 rudnikov odprtih, kar zagotavlja približno pol milijona ton premoga na teden. 17 tisoč članov sindikata NACODS pa bo po vsej verjetnosti stavkalo brez izjeme. Mimo tega pa zagotavlja uspeh boju rudarjev tudi dejstvo, da mora državna premogovna ustanova po zakonu zapreti vse premogovnike, kjer ni zagotovljena varnost. Da bodo vsi člani NACODS prikrizali roke dokazuje tudi anketa sindikata, ki ugotavlja, da se 82,5 odstotkov delavcev strinja z napovedano stavko.

Do novega pojava merjenja moči med delavci in vlado je prišlo po polomu pogajanj iz zadnjih dneh. Vlada in rudarji so namreč ustrajali na svojih stališčih glede zaprtja 20 nerentabilnih premogovnikov, kar okroža 20 tisoč delovnih mest.

Velja poudariti tudi dejstvo, da so se tokrat britanski delavci zavarovali pred morebitnimi pravnimi postopki vlade. Stavko so namreč napovedali po širokem posvetovanju z bazo in torej nikakor ne kršijo zakonov na tem področju.

Predsednik državne premogovne ustanove NCB Ian MacGregor je ob napovedi stavke izrazil prepričanje, da se ne bodo vsi delavci odzvali vabilu sindikata. Podobno mnenje je izrazil tudi podtajnik David Hunt, ki je dodal, da se odgovorni člani sindikata zavedajo, da gre za stavko, ki ima politične razsežnosti. Hunt je tudi poudaril, da bo vlada skušala na vsak način omejiti posledice stavke bodisi na prebivalstvo, bodisi na industrijo. Zanimivo, pa je, da prvič ni omenil rezerv premoga, ki po trditvah vlade zadostujejo za vso prihodnjo zimo.

Zima v Koloradu

Ameriško zvezno državo Kolorado je zajel pravi snežni metež. Sneg pa ni pobelil samo Skalnatega gorovja temveč tudi glavno mesto Denver (Telefoto AP)

Novo terensko vozilo romunske proizvodnje

Na birminghamskem Motor Showu sta brhki dekleti reklamirali novo romunsko terensko vozilo, tak prikaz pa si ga bi bržkone želeli tudi Romuni (Telefoto AP)

Srhljiva ugotovitev preiskovalcev

Morila zaradi zavarovanj

PENSACOLA (Florida) — Že obsojena na dosmrtno ječo zaradi umora hromega sina in obtožena zaradi zastrupitve moža se bo morala 41-letna Judi Buenoano sedaj braniti pred sodstvom v Pensacoli, v Floridi, še zaradi poskusa umora zaročenca. V vseh treh primerih so bile žrtve življenjsko zavarovane. Prva žrtev Juli Buenoano je bil mož, James Edgard Goodyear. Zastrupila ga je z arsenikom leta 1971, tik po njegovem povratku iz Vietnama. Od zavarovalnice je dobila 70 tisoč dolarjev. Za 40 tisoč dolarjev več je bilo zavarovano življenje sina, ki ga je pred štirimi leti utopila. Njen zaročenec, ki je v eksploziji lastnega avtomobila zletel v zrak, a je ostal živ, kljub hudim poškodbam, je bil zavarovan za 500 tisoč dolarjev.

Množična zastrupitev gasilcev

NEW YORK — Na videz popolnoma nenevarni požar v newyorški podzemeljski železnici bo najbrž šel v zgodovino po tem, da so jo v njem skupili samo gasilci. Več kot štirideset gasilcev se nahaja namreč trenutno v bolnišnici na najrazličnejših pregledih, vendar ne zaradi opeklin, temveč zato, ker sumijo, da so vdihovali strupene hlapce. Požar, ki je izbruhnil na opuščenem delu proge je namreč poškodoval klimatske naprave, iz katerih je odtekla posebna strupena tekočina, ki vsebuje tako imenovani PCB. Znanstvene raziskave pa so pokazale, da povzroča ta tekočina raka na jetrih in lahko tudi poškoduje zarodek pri nosečnicah. Zato je ameriška vlada že leta 1977 prepovedala polnjenje hladilnih naprav s PCB, vendar pa je pustila, najbrž iz finančnih razlogov, da tekočina ostane v napravah, v katerih je že bila.

Zato je razumljiva zaskrbljenost prizadetih gasilcev in njihovih družin. Mestne oblasti sicer zagotavljajo, da je le majhna količina tekočine iztekla iz cevi in da to prav gotovo ne more škoditi, vendar pa so zdravniki ugotovili, da le ni vse tako nenevarno, kot trdijo mestni očetje.

Tudi na Norveškem premalo otrok

OSLO — Tudi na Norveškem se krči število otrok, saj družine nimajo dovolj denarja in še manj časa. To je ugotovil poseben vladni odbor, ki je proučeval demografska gibanja na Norveškem. Sklepno poročilo so izročili finančnemu ministru Rolfu Presthusu, v njem je namreč naveden tudi »račun« 1,2 milijarde ameriških dolarjev, ki bi ga morala vlada porabiti, da bi zaustavila padec rojstev.

Za porodniške dopuste bi morali nakazati 164 milijonov dolarjev, povečanje neposredne pomoči družinam s številnimi otroki bi stalo 274 milijonov dolarjev, brezplačno varstvo in jasli

nadaljnjih 588 milijonov dolarjev, medtem ko bi potrosili za izgradnjo novih rekreativnih središč in za podaljšanje bivanja učencev v šoli 176 milijonov dolarjev.

Posebna vladna komisija pa ni izračunala koliko bi stala drugačna stanovanjska politika, ki bi z večjimi stanovanji omogočila tudi številnejše družine. Vsekakor se na Norveškem že resno ubadajo z zamislijo, da bi od sedanjega jedikovanja prešli k konkretnim pobudam. Vsi se namreč zavedajo, da se bodo Norvežani odločali za več otrok, le če bodo primerno stimulirani.

V ZDA strmoglavil bombnik B-52

MONUMENT VALLEY — V tork zvečer je na področju Monument Valleya v Arizoni strmoglavila letelca trdnjava, ameriški vojaški bombnik B-52. Bombnik, ki se je udeleževal vojaških vaj nad rezervno Indijancev Navajo, je imel na krovu sedem oseb. Ni znano, če je kdo od njih preživel.

Pentagon poudarja, da ni imel bombnik na krovu atomskih orožij. Izredno slabo vreme nad področjem Arizone zelo otežkoča reševalno akcijo.

KALA

2.

RIŠE: VALTER VALENCIČ

PO IVANU RIBIČU PRIREDIL B. L.

4. Večerilo se je že, ko je prignal čredo do križpotja. Živali so obstale, stisnjene v gručo. Tudi Franjo je za kratek čas postal. Dolgega počitka si ni utegnil privoščiti. »Hejo, Glavač — gremo, gremo!« Oven je tiho, kljubovalno meketnil, potem pa se le prestopil. A čreda je nenadoma obstala. Koze so se preplašeno prerivale, ovce pa so pritajeno meketale. Franjo je skočil k ovnu in ga z obema rokama trdno zgrabil za rogove. V globeli pod njim se je oglašil zategel krik. Ali je bil Murk kje v bližini?

5. Murk je bil volk, ki se je že nekaj let klatil okrog. Franja je pograbila jeza. Če bi imel psa, bi mu ne bilo treba tako oprezati v noč. In kaj naj bi sam opravil v temi, če bi se Murk res lotil črede?... Sam bi ga ne zmoget. Še nocoj se bo pogovoril z dedom! Popustil je ovnov rog in čreda se je umirila. Torej ni bil Murk. Morda je lisica zalotila zajca na paši. Ali pa je skoviknila sova. A vendar... Ko je zapiral čredo v ogrado, se mu je zdelo, da se ded v koči z nekom pogovarja.

6. V koči je bilo mračno, ker ded iz varčnosti ni prižgal leščerbe, razen v resnični potrebi. Le z ognjišča so odsevali plameni in migotali po stenah. Franjo je postal na pragu, dokler se mu vid ni privadil trepetajoče polteme. Ded se je pogovarjal s Krelom. »Dober večer,« je pozdravil Franjo. »Konja sem ti prignal,« je rekel Krel. Jutri bo treba v dolino in res bi bilo težko na plečih nositi tisto, kar sta z dedom izdelala čez zimo. Tedaj je Franjo opazil, da ima Krel s seboj psa, Tigra.